

Bar - Hebreaus

1286 - 1986

5 - 6. Juli 1986

St. Ephrem - Klooster
Holland

Bar - Hebreaus

1286 - 1986

5 - 6. Juli 1986

St. Ephrem - Klooster
Holland

ܡܪܝ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܙܟܐ ܩܕܡܝܐ ܥܝܘܐܨ
ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܟܠܗ ܡܕܢܚܐ

ܠܬܘܕܝܬܐ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ܒܘܠܕܐ

ܠܦܘܬ ܥܘܕܪܐ ܕܫܘܬܦܘܬܗ ܕܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܝܠܢ ܣܘܪܝܝܬܐ ܐܪܬܕ
ܘܟܣܝܬܐ ܐܝܟ ܕܡܫܘܕܥܐ ܕܫܢ̈ܝ ܡܢ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܝܟ ܕܡܫܘܕܥܐ· ܕܐܝܬܝܗ̇
ܦܛܪ̈ܝܪܟܐ ܠܟܠܗܘܢ ܕܪ̈ܝܫܢܬܐ ܫܘܪܝܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܕܝܠܗܘܢ ܘܡܢ ܟܠܗ
ܕܗܘܐ ܠܡܬܟܬܒܘ ܗܕܐ ܟܕ ܠܝܘܠܦܢܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܝܟ ܠܦܘܬ ܕܒܟܬܒܐ
ܘܡܢܗܘܢ ܕܢܚܬܐ ܠܡܦܠ ܕܡܬܦܢܝܢ ܥܠܝ ܕܠܐ ܡܬܦܢܝܢ.

ܘܠܗܕܐ ܗܘܬ ܦܐܝܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܢܦܩܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܘܐ ܕܢܘܟܪܝܬܐ
ܘܠܒܢܝܗܘܢ ܕܡܝܬܪܐ ܕܢܛܠܬܐ ܦܘܪܫܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܝܟ ܕܡܫܘܕܥܐ ܕܡܬܟܪܙ
ܒܟܬܒܐ ܕܫܡܗ «ܕܪܘܫܐ ܕܡܕܢܚܐ»، ܘܐܝܟ ܠܫܘܕܥܐ ܕܟܠܢ ܢܦܫܐ ܕܐܝܟ
ܦܠܚܘܬܗܘܢ ܡܫܝܚ ܘܒܟܬܒܐ.

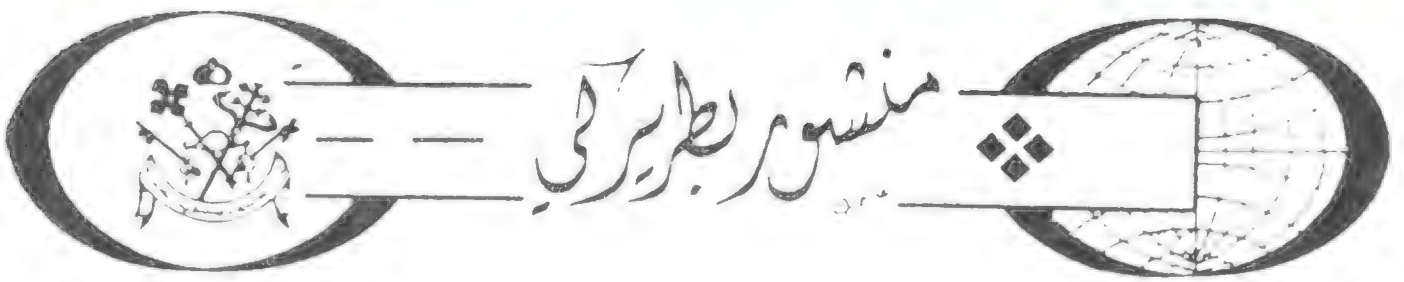
ܠܐܦܪܐ ܕܝܢ ܕܡܬܟܬܒܐ ܗܘܬ ܗܕܐ ܕܡܕܢܚܐ، ܕܡܫܟܚܢܐ ܚܕܬܐ ܘܕܘܪܫܐ
ܕܦܪܝܫ ܡܢܗܘܢ ܘܠܗ ܢܦܫܐ ܘܕܡܕܢܚܐ ܘܐܝܟܢܐ ܕܝܢܐ ܘܕܝܢ ܐܦܪܝܡ
ܡܫܘܕܥܐ ܠܡܬܬܦܫ: ܘܕܝܠܐ ܗܕܐ ܕܡܠܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܘܠܐܦܐ ܕܗܘܐ ܚܝܠܐ
ܠܐܦܬܝܐ:

ܢܟܪܐ ܘܠܘܟܠܬܐ ܟܢܫܐ ܚܝܠܝܢ، ܘܕܢܘܬܐ ܠܫܘܕܥܬܐ ܟܕ ܒܫܘܐܠܐ
ܗܘܐ ܕܡܫܟܚܬܐ ܠܫܘܘܕܐ ܠܡܬܦܫܩܝܢ، ܘܫܩܠܐ ܘܐܝܟܢܐ ܕܥܠ ܢܦܫܐ
ܟܐܝܬܐ ܟܐܢܫܐ ܠܗ ܦܫܘܩܝܢ، ܘܢܦܫܬܢ ܡܘܟܠܐ ܘܕܘܪܫܐ ܕܐܢܐ ܕܟܠܐ ܕܗܘܐ
ܘܗܘܦܟܐ ܠܗ ܦܫܘܩܝܢ. ܒܫܠܡܐ ܕܡܪܢ ܘܕܡܫܝܚܐ. ܐܡܝܢ.

\+ ܡܪܝ ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܙܟܐ

ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ

1986 ܫܢܬܐ ܕܡܫܝܚܐ.

ܒܫܡ ܐܝܬܝܐ ܡܬܘܡܝܐ ܐܠܝܨ ܐܝܬܘܬܐ ܕܐܚܝܕ ܟܠ

ܐܝܓܢܐܛܝܘܣ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܫܠܝܚܝܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܕܟܠܗ ܡܕܢܚܐ

ܘܪܝܫܐ ܓܘܢܝܐ ܕܥܕܬܐ ܣܘܪܝܝܬܐ ܐܪܬܘܕܘܟܣܝܬܐ ܕܒܟܠܗ ܬܒܝܠ

ܕܗܘ ܐܦ ܡܚܝܠܐ ܙ̄

بِاسِم الأزلي السَرمَدي الوَاجِب الوجُود الضَابط الكُل

يعــلن

إغناطيوس زكّا الأوّل عيواص بطريرك كرسي انطاكية الرسولي وسائر المشرق

الرئيس الأعلى للكنيسة السريانية الأرثوذكسية في العالم أجمع

الذكــرى المئوية السابعة للقديس المفريان ابن العبري ·

نهدي البركة الرسولية والأدعية الخيرية الى أخوتنا أصحــاب النيافة المطارنة الجزيل وقارهم ، وحضرات أبنائنا الروحيين نواب الأبرشيات والخوارنة والرهبان والقسوس والشمامسة الموقرين ، ولفيف أفراد شعبنا الســرياني الأرثوذكسي المكرمــين · شملتهم العناية الربانية بشفاعة السيدة العذراء مريم والدة الاله والشهداء والقديسين كافــة آمــين ·

يسرنا أن نتفقد خواطركم العزيزة ، أيها الأحباء ، آملــين أن تكونوا بفضل الله مشمولين برعايته تعالى ، وسالكين في طريق البر والاستقامة ، كما يليق بالمؤمنين الحقيقيين وبعد :

صورة القديس العلامة المفريان مار غريغوريوس يوحنا ابن العبري

كان مجمعنا الأنطاكي المقدس الملتئم في مقر كرسينا الرسولي بدمشق في شهر تشرين الثاني من العام المنصرم ١٩٨٥ قد قرر الاحتفال بالذكرى المئوية السابعة لانتقال العلامة المفريان مار غريغوريوس يوحنا ابن العبري الى الخدور العلوية ، واعتبار سنة ١٩٨٦ سنة « ابن العبري » في كنيستنا السريانيـة الجامعة ٠

وانطلاقاً من قرار مجمعنا المقدس نصدر منشورنا هذا الرسولي ، متأملين بسيرة صاحب الذكرى ، ملخصين ترجمة حياته المجيدة فنقول :

ولد في مدينة ملطية قاعدة أرمينية الصغرى ، عام ١٢٢٦م من أبوين مسيحيين سريانيين ارثوذكسيين ، وسمي بالمعمودية يوحنا ، وأحب العلم منذ نعومة أظفاره ، وأكب على تحصيله بكل جوارحه ، فأتقن اللغات السريانية والعربية واليونانية ثم الفارسية والأرمنية ، وتبحر في علوم : الكتاب المقدس ، واللاهوت ، والتاريخ الكنسي والمدني ، والطب ، والهيئة ، والشرع البيعي والمدني ، والمنطق ، والبيان ، والنحو ، والشعر وغيرها من العلوم التي دبجت يراعه فيها ستة وثلاثين كتاباً تعتبر جميعها في القمة مقاماً وأهمية ٠

وقد أُعجِب المستشرقون المهتمون بالدراسات السريانية بنبوغه وعبقريته فلقبوه بدائرة معارف القرن الثالث عشر للميلاد ٠

رسم ابن العبري أسقفاً لبلدة جوباس من أعمال ملطية وسمّي مار غريغوريوس وذلك عام ١٢٤٦ ثم انتقل الى أبرشية لاقبين فأبرشية حلب ٠ وفي عام ١٢٦٤ رسمه البطريرك أغناطيوس يشوع مفريانا على المشرق ، فدبر كرسي المفريانية اثنتين وعشرين سنة متنقلاً بين نينوى ودير مار متى والموصل وبغداد ومراغة وتبريز ، وازدهرت على عهده أبرشيات المشرق الواسعة ٠

وحظي بمكانته اللائقة لدى الرؤساء والعلماء فكرموا فيه العلامة القدير ، والبحاثة الشهير ، والطبيب البارع ، والشاعر المبدع والخطيب المفوه ، بل الرئيس الروحي الورع والناسك التقي الزاهد ٠ وجاهد الجهاد المرير في خدمة الكنيسة ، في فترة زمنية صعبة ، لم يَجُد عليه الدهر خلالها بأيام سلام واستقرار ، بل كانت حياته مليئة بالمشقات : فانقسامات من الداخل مصدرها

الحسد والتنافس والتناحر بين أحزاب في الكنيسة ، وحروب وغزوات من الخارج · وأنهى جهاده الحسن ، وأكمل شوطه في الحياة ، لما أدركته المنية في مدينة مراغة في الثلاثين من شهر تموز من السنة ١٢٨٦ م وهو في الستين من عمره · ودفن هناك ثم نقل رفاته الطاهر الى دير مار متى في جبل الألوف الواقع شرقي مدينة الموصل ·

كان ابن العبري وحيد دهره وفريد عصره ، وهو ملفان الكنيسة السريانية الجامعة لكل العصور والأجيال والى الأبد · وهو فارسها المغوار الذي لا يبارى ولا يجارى في العلوم الدينية والمدنية كافة · واننا اذ نحتفل اليوم باحياء ذكراه المجيدة نقتبس العبر الثمينة بتأملنا بسيرته الطاهرة في جميع أدوار حياته ، وبخاصة في دور الشباب اذ نراه ، فتى الفتيان الذي جارى كبار العلماء وغاص في بحر العلوم المتنوعة ، وصنوف المعرفة وخاض غمار هذا اليم الخضم بشجاعة فائقة ، فاكتشف سر الحكمة الالهية المكنون ، والتقط الدرر الغوالي ، باذلاً في سبيل ذلك التضحيات الجمة · وقد دَوَّن لنا ما عانته نفسه من أتعاب نتيجة التجربة القاسية التي دخلها عندما ساورته الشكوك وهو يتعمق في دراسة فلسفة الملحدين من الفلاسفة ، فخبط في دياجيرها خبطَ عشواء في الليلة الظلماء وصار كريشة في مهب الريح، بل كادت سفينة حياته الروحية تتحطم قبل أن تبلغ ميناء الحكمة الالهية، ولكن العناية الربانية افتقدته فأنقذته ، وهو يقول بهذا الصدد : (لولا أن الرب أعانني وردّني من ضلال مختلف العلوم وأنواع الفنون ··· الى التأمل في كتب العارفين لتلبّستني العادات الرديئة تلك التي أراها تلازم الكثيرين) فابن العبري في حالته تلك خير عبرة للشباب المنكبّين على تحصيل العلوم في أيامنا هذه ، ليقرنوا دراساتهم العلمية بدراسة الكتاب المقدس ومؤلفات الآباء الروحية

فيصونوا بذلك نفوسهم من الخطل والزلل ، ويضمنوا حياتهم الروحية لئلا يخسروا السعادة الأبدية ٠

وكان ابن العبري الأسقف ثم المفريان المثال الحي للراعي الصالح الذي ائتمنه الرب على رعاية خرافه . فأنكر ذاته ، وكرّس حياته لخدمة الرب وكنيسة الرب بتواضع كبير وتضحية تامة ، مترفعاً عن الدنيويات مبتعداً عن الأمجاد الباطلة ، مهتماً ببناء النفوس وتأسيس المدارس والكنائس والأديرة ٠ ويروى عنه أنه لم يأخذ درهماً بيده طيلة أيام حياته ، فعندما كان المؤمنون المحسنون يأتونه بهداياهم كانوا يضعونها جانباً وكان أحد تلامذته الرهبان يجمعها ، ثم تصرف في مشاريع تؤول الى الكنيسة بالخير ٠ فهو ولئن تبوأ رتبة دينية رفيعة ، ولكن رتبته تلك لم تقف حائلاً دون التزامه جانب النسك والتقشف والزهد والتحلي بالفقر الاختياري ٠ فهو الزاهد المتواضع الذي تسعى روحه الى الاتحاد بالله كما يقول عن نفسه : (فكم أنا تائق الى أن تشرق عليّ « شمسي » وتنفحني ولو نزراً يسيراً من نور الجميل الحقيقي لكي لا أسجد بعد الآن لمن لا أعرفه بل أسجد بالروح والحق لمن أعرفه ٠٠٠ إن اللذة التي تنتج عن معرفة ربّ الكائنات والهها تفوق كل اللذات) ٠ هذه كانت حياة ، صاحب الذكرى ، حياة بر وقداسة ، فيحق لكنيستنا السريانية أم العلماء ، والفلاسفة ، والرعاة الصالحين ، بل أم الشهداء الأبرار ، والمؤمنين الأتقياء ، ان تفخر بانجاب القديس المفريان مار غريغوريوس يوحنا ابن العبري ٠

واننا بسلطاننا الرسولي نأمر أن يُفتتح الاحتفال باحياء الذكرى المئوية السابعة لانتقاله الى الخدور العلوية صباح يوم الأحد المصادف ٢٧ تموز ١٩٨٦ ، ولئن تصادف ذكرى انتقاله في ٣٠ تموز ولكننا نبتدىء بالاحتفال باحياء ذكراه

السعيدة يوم الأحد الذي هو يوم الرب باقامة القداديس الالهية في كل كنيسة من كنائسنا . وحيث يوجد كاهن سرياني في أي مدينة أو قرية في العالم · وأن يتناول الوعّاظ سيرة صاحب الذكرى المبجل في مواعظهم ، اتماماً لوصية كاتب الرسالة الى العبرانيين القائل : « اذكروا مرشديكم الذين كلّموكم بكلمة الله · انظروا الى نهاية سيرتهم ، فتمثلوا بايمانهم » (عب ١٣ : ٧) · كما نأمر أن يتقدم الأكليروس والشعب الى منبر الاعتراف ، مقدمين لله توبة صادقة ، مشتركين بتناول القربان المقدس ، لاحياء هذه الذكرى العزيزة بخوف الله تعالى ونيل بركة الرب . لأن «ذكر الصديق للبركة» (أم ١٠ : ٧) وأن تقام في كلٍ من أبرشياتنا السريانية ، احتفالات تكريمية ، وندوات علمية ، وحلقات دراسية تتناول بالدرس والتمحيص سيرته الطاهرة النقية ، ومؤلفاته النفيسة ·

جعل الرب الاله هذه الذكرى السعيدة سبب نعمة وبركة لكم جميعاً أيها الأحباء ، بشفاعة السيدة القديسة العذراء مريم والدة الاله ، والقديس المبجل المفريان مار غريغوريوس يوحنا ابن العبري وسائر الشهداء والقديسين آمين ·

صدر عن قلايتنا البطريركية بدمشق
في اليوم السابع عشر من شهر آذار سنة ألف وتسعمائة وست وثمانين
وهي السنة السادسة لبطريركيتنا

ܡܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܐܒܘܠܦܪܓ ܦܝܠܣܘܦܐ

ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ ܕܡܬܩܪܐ ܒܪ ܥܒܪܝܐ

1286-1226

ܡܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܕܐܠܗܝܐ ܛܘܒܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܐܦܪܝܡ ܩܕܡܝܐ ܒܪܨܘܡ ܩܕܝܫܐ

1957 - 1887

ܗܘܝܘ ܐܒܘ ܠܦܪܓ ܘܡܬܩܪܐ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܒܪ ܡܫܡܫܢܐ ܐܗܪܘܢ ܐܣܝܐ ܒܪ ܐܘܪܗܝ ܡܬܝܠܕܢܐ ܘܡܬܩܪܐ ܒܪ ܥܒܪܝܐ. ܐܬܝܠܕ ܒ ܡܠܝܛܝܢܐ ܕܐܪܡܢ. ܐܬܐ ܥܡ ܐܒܘܗܝ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ ܘܠܛܪܝܦܘܠܝܣ. ܘܩܪܐ ܬܡܢ. ܘܐܬܡܛܪܢ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܓܘܒܐ ܘܠܠܩܒܝܢ. ܡܢ ܒܬܪ ܥܣܪܝܢ ܘܫܒܥ ܫܢܝܢ ܘܒܬܪܗ ܕܠܚܠܒ ܘܐܬܩܪܝ ܩܕܝܫܐ ܘܕܘܟܝܐ ܘܠܐ ܡܬܚܫܒ. ܟܠܗ ܕܝܢ ܕܘܝܬܐ ܕܫܡܝܐ ܘܕܒܠܐ ܐܠܗܐ. ܘܒܬܪ ܐܘܡܢܘܬܐ ܘܐܦ ܕܐܣܝܘܬܐ ܕܝܢ ܩܪܐ ܘܐܬܕܪܫ. ܘܟܠܗ ܐܠܗܐ ܕܐܡܪ ܕܝܢ ܘܥܒܕܘܬܐ ܕܘܡܝܐ ܡܢ ܕܝܢ ܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܡܕܥܝܬܐ ܘܫܘܠܛܢܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܐܬܡܛܪܢ ܡܦܪܝܢܐ ܕܐܬܪܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܫܢܬ ܥܡ ܐܡܪܝܢ ܕܝܢ ܕܡܕܢܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܥܫ. ܥܡ ܐܠܦ ܕܝܢ ܕܝܠܗ ܘܐܦ ܟܠ ܡܠܦܢܘܬܐ ܡܕܥܝܬܐ ܕܥܠܡܐ ܘܝܕܥ ܠܫܢܐ ܝܘܢܝܐ ܘܣܘܪܝܝܐ ܘܥܪܒܝܐ ܘܐܦ ܦܪܣܝܐ. ܐܬܐ ܕܝܢ ܠܡܪܥܫ ܕܡܕܢܚܐ ܘܡܛܝ ܠܐܬܘܪܝܐ ܘܠܡܪܓܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܒܫܢܬ ܚܕܐ ܘܐܬܩܪܝ ܒܫܡܐ ܕܐܒܘܗܝ ܕܐܬܘܬܐ ܘܐܠܗܐ. ܘܟܠܗ ܕܝܢ ܐܘܣܝܐ ܕܐܠܦܢܐ ܥܕܬܐ ܘܐܦ ܕܐܬܘܬܐ ܒܥܠܡܐ ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܓܐ ܘܕܒܪܝܐ ܕܐܬܘܬܐ ܘܐܬܚܙܝ ܥܠ ܕܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܓܐ ܘܐܦ ܕܡܪܥܫ ܐܬܩܪܝ ܒܫܡܗ ܕܒܪ ܥܒܪܝܐ ܘܟܕ ܕܝܢ ܘܥܡ ܕܝܢ ܕܡܕܢܚܐ ܘܐܬܡܛܪܢ ܡܦܪܝܢܐ ܘܐܬܐ ܠܡܪܓܐ ܕܡܕܢܚܐ

ܕܟܘܡܪܘܬܐ، ܘܡܫܡܫܢܘܬܗ ܒܗܝܟܠܐ ܕܥܕܬܐ ܐܘܪܫܠܡ ܕܡܕܢܚܐ،
ܘܡܫܡܫܢܘܬܗ ܒܩܫܝܫܘܬܗ ܘܒܥܘܬܐ ܘܕܘܒܪܗ ܒܡܫܝܚ ܘܡܕܒܪܢܘܬܗ
ܠܟܠܗܘܢ، ܘܬܘܕܝܬܗ ܒܫܠܡܘܬܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܗ ܘܒܥܒܕܐ ܛܒܐ.
ܘܗܢܘ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܥܠܝܘܬܗ ܠܒܢܝܐ ܘܐܚܐ ܘܐܡܗܬܐ ܕܒܝܬܗ ܘܒܢܝܗ
ܕܒܝܬܘܬܐ ܘܐܘܟܠܐ ܘܡܘܬܐ ܒܢܝܢܐ ܕܠܫܡܝܐ ܢܦܩ ܡܢ ܕܝܠܗ ܠܟܠܗܘܢ
ܐܝܟ ܕܒܠܒܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܠܗܘܢ ܕܒܠܐ ܠܐܝܟ ܕܢܦܫܗܘܢ. ܡܢ ܗܘܝ
ܠܡܠܟܐ ܕܘܝܐ ܕܒܪܝܬܐ ܦܬܐ ܘܠܐܦܝܐ ܠܗܘܢ ܕܟܠܝܠܐ ܡܢܗ. ܘܒܬܪ
ܠܗ ܠܒܝܬܐ ܕܡܪܢܐ ܡܢܗ ܘܡܫܪܐ ܕܒܫܟܐ ܕܡܫܠܡܐ ܡܢܝܢܐ
ܘܡܫܠܡܐ ܐܡܘܬܐ. ܘܡܫܟܚܐ ܡܫܠܡܢܐ ܘܪܝܫܐ ܡܟܝܟܐ ܡܢ ܢܦܫܗ
ܕܐܢܐ ܕܡܫܡܫܢܐ ܐܡܪܐ، ܘܡܫܡܫܐ ܐܘܟܝ ܒܕܐ ܕܗܘܐ ܒܗ
ܠܠܟܘܬܐ ܘܡܠܟܐ ܦܪܝܫ ܫܦܝܪ ܘܐܪܝܐ ܒܫܡܐ. ܒܬܪ ܕܐܬܟܢܫܘ
ܘܐܬܬܚܘ ܘܐܢܐ ܘܫܡܥ ܘܢܦܩ ܠܒܫܘܬܐ ܕܐܪܝܐ ܘܫܡܫ ܐܠܗܐ ܡܢ
ܠܒܝܬܐ ܐܡܝܢܐ. ܘܐܬܟܢܫܘ ܗܘܘ ܐܢܫ ܡܫܝܚܝܐ ܡܩܒܠܐ ܕܒܢܝܢܗܘܢ ܒܟܠ
ܕܗܘܐ ܡܢܟܒ ܘܐܡܝܢ، ܘܗܘܐ ܘܡܢܗ ܠܟܠܗ. ܘܫܡܐ ܕܟܠܐ: ܠܐ ܢܫܒܘܩ
ܠܗ ܐܘܪܚܐ، ܠܐ ܕܢܦܠ ܘܠܐ ܕܢܩܘܡ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܗܠܝܢ ܕܦܫܪܐ ܠܐ ܟܠܢܫ
ܕܡܠܟܐ ܡܫܝܚܐ ܕܪܚܡܐ، ܘܐܬܬܚܡܘ ܕܡܢ ܒܪܘܚܐ ܘܡܩܒܠܐ ܠܟܠܗܘܢ ܗܘܐ
ܡܫܡܠܝܢ. ܘܗܘ ܕܡܫܡܫ ܒܗ ܢܘܗܪܐ ܐܝܟ ܫܘܒܚܐ، ܗܘ ܕܡܢ ܢܒܝܐ.
ܒܫܢܬ 1226 ܕܐܠܟܣܢܕܪܘܣ ܡܢ ܫܢܝܐ ܘܒܫܢܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ
ܕܝܘܢܝܐ ܕܒܪܝܫܘܬܐ. ܘܐܬܩܪܝܘ ܗܘܘ ܕܢܬܟܢܫܘܢ ܠܗ ܟܠܗܘܢ. ܘܡܫܡܫܢ ܒܝܬ
ܡܕܒܪܐ ܡܢܗ ܘܡܫܪܐ ܗܘܐ ܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܢܣܒܘ ܠܗ ܠܒܢܝܐ ܘܐܠܗܝܢ
ܘܐܡܪܝܢ ܠܐܠܗܘܬܐ. ܡܢ ܡܫܡܫܢ ܘܒܪܐ ܟܠܐ ܘܟܬܒܐ ܐܡܘܬܐ ܗܘ ܘܒܪܗ
ܡܘܕܝܐ ܗܘܐ. ܘܐܬܩܪܝ ܗܘ ܘܗܘܐ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܐܒܐ ܐܠܗܐ ܗܘ ܘܡܛܠ
ܘܒܫܢܬ ܡܢ ܐܒܗܘܗܝ ܐܘ ܗܘ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܠܗܘ ܦܪܐ. ܘܡܫܡܫ ܠܡܘܬܐ
ܒܝܬܐ ܗܘ ܘܡܕܒܪܐ ܛܒܐ ܘܐܡܪܗ ܗܘ:

ܐܝܟ ܕܩܕܡܐ ܫܠܝܚܘܬܐ ܕܝܠܗ ܠܗ ܡܫܝܚܐ:

ܠܐ ܐܬܚܙܝ ܠܝ ܢܗܝܪ ܒܪ ܥܒܪܝܐ.
ܦܪܘܫܐ ܕܐܝܟ ܗܘ ܡܫܟܚܘܬܐ ܐܦ ܢܗܝܪܐ.
ܠܐ ܕܐܘܪܚܬܐ ܐܝܟ ܡܫܟܚܢܬܐ ܘܠܐ ܡܦܫܩܢܐ.

ܒܪ ܥܒܪܝܐ ܐܒܘܗܝ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܦܘܩܕܢ ܕܡܠܝܛܝܢܐ. ܘܐܝܟ ܐܣܝܐ ܘܡܠܦܢܐ
ܒܪ ܚܕܐ ܙܒܢܐ. ܟܕ ܡܬܦܢܐ ܠܗ ܡܠܦܢܐ ܚܟܝܡܐ ܘܡܕܝܢ. ܗܕܐ ܐܟܪ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܟܬܒܐ ܡܫܘܕܥܐ ܘܚܟܡܬܐ ܕܝܘܢܝܐ ܘܡܠܬܐ ܥܪܒܝܐ ܘܢܗܘܪܗܘܢ ܘܦܘܫܩܐ
ܘܐܪܬܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܝܠܦ ܡܠܦܢܐ ܘܐܣܝܘܬܐ ܡܢ ܐܒܘܗܝ ܟܕ ܝܠܝܕ
ܥܡܗܘܢ ܘܡܬܢܦܩܬܐ ܕܫܢܬ 1243 ܐܬܩܠܦ ܥܡܗܘܢ ܠܟܪ ܐܢܛܝܘܟܝ
ܠܐܬܪܘܬܗ ܡܢ ܥܠ ܫܢܝܐ ܕܐܬܘܬܗ. ܘܫܢܝ ܐܬܟܢܝ ܦܪܐ ܠܗ ܠ
ܡܠܦܢܐ ܕܥܠ ܥܡܗ ܡܠܦܢܐ ܕܐܬܢܣܒ ܠܗ. ܘܒܫܢܬ 1244 ܠܘܬ ܢܣܒܗ
ܡܢ ܗܘܟܝܐ ܕܟܬܒܐ ܘܐܬܡܠܦ ܒܡܠܦܢܘܬܗ ܘܡܫܟܚ ܗܘܐ ܠܗ ܒܬܪܐ ܕܪܘܚܐ
ܘܡܫܝܚܝ ܕܥܘܕܪܢܐ ܕܘܝܕ ܘܐܘܪܚ. ܘܗܕܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ
ܘܐܬܢܣܒ ܠܗ ܡܠܦܢܐ ܡܫܟܚ ܢܣܝܘܢܐ ܕܦܢܩܝܬܗ. ܘܟܕ ܢܦܩ ܡܢܗ
ܢܗܘܪܘܬܗ ܒܫܡܗ ܦܝܠܣܦܘܬܐ ܐܬܟܢܝ ܠܓܪܝܓܘܪܝܘܣ ܘܐܣܩܘܗ
ܟܘܢܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܠܓܘܒܘܣ ܡܕܝܢܬܐ ܒܫܢܬ 1246 ܘܐܬܩܪܝ ܓܪܝܓܘܪܝܘܣ.
ܒܬܪܟܢ ܐܬܬܝ ܠܠܩܒܝܢ ܘܡܢ ܬܡܢ. ܘܐܬܐ ܒܡܕܝܢܬܗ ܘܫܠܡ
ܕܦܢܝܘܬܗ ܒܫܠܡܘܬܐ ܘܐܬܢܝܚܐ. ܘܝܠܦ ܠܟܬܒܐ ܒܪܥܐ ܐܬܢܝܚ ܟܕ ܗܘܐ
ܒܐܬܪܐ ܕܕܝܩܠܘܣ ܘܒܬܪܗ (19) ܫܢܝܢ ܐܡܪ ܕܫܢܬ 1264 ܐܬܩܢܝ
ܡܦܪܝܢܐ ܕܡܕܢܚܐ ܘܕܡܕܝܢܬܐ ܘܫܪܝ ܠܡܦܩ ܘܐܬܐ ܠܡܘܨܠ ܘܠܒܓܕܕ
ܡܢ ܟܕ ܡܫܝܚܐ ܩܕܡ ܢܗܘܐ ܠܡܪܐ ܘܡܢ ܗܠܝܢ ܘܚܕܝܘ ܘܡܫܘܠ
ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܘܐܬܪܐ. ܘܟܕ ܡܬܚܙܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕܡܕܢܚܐ ܐܬܪܐ
ܘܥܡܗ ܕܪܘܚܐ ܘܡܠܐ ܫܡܠܝ ܠܥܕܬܗ ܕܒܬܪ ܡܕܢܚܐ ܕܐܘܪܚܬܐ
ܘܕܒܪܢܘܬܐ. ܘܐܬܢܦܩ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܒܝܘܡܐ ܡܫܠܡܢܘܬܗ ܘܡܫܡܫܘܬܗ
ܘܕܡܫܬܐ ܡܕܒܪܢܘܬܗ. ܒܝܘܡ ܠܥܕܬܐ ܕܢܦܫ ܠܐܠܗܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܟܠ
ܡܠܦܢܐ ܐܬܪܐ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܟܠܐ ܐܬܪܐ ܒܬܪܐ ܘܡܢ ܕܗܐ ܐܬܪܐ

ܡܟܝܠ ܠܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܘܦܘܠܛܝܩܐ. ܘܠܐ ܥܠܝܟ ܡܢ ܗܫܐ ܘܡܟܘܢܐ ܕܐܬܪܐ
ܕܕܪܗ ܘܕܟܠܗܝܢ ܕܒܬܪܗ ܗܘܐ. ܗܘܐ ܗܘܐ ܒܙܒܢܗ ܘܒܬܪܗ ܘܡܢ ܩܕܡܘܗܝ.
ܠܐܬܪܗ ܢܨܝܒ ܒܗ ܡܠܦܢܘܬܗ. ܘܡܢ ܡܠܦܢ̈ܐ ܕܥܠܡܐ ܡܛܐ ܠܝܘܡܢ
ܦܝܠܣܘܦܐ ܘܡܠܦܢܐ ܕܥܕܬܐ. ܘܐܦ ܐܝܬ ܠܗ ܟܬܒܐ ܡܐܡܪ̈ܐ ܘܦܝܠܣܘܦܘܬܐ
ܘܡܢ ܥܡܝܩܐ ܟܬܒܘܗܝ. ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ ܟܠܗ ܦܝܠܣܘܦܘܬܐ ܘܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ. ܘܗܘܐ
ܠܗܘܢ ܒܡܟܬܒܢܘܬܗ ܡܬܬܒܥܢܘܬܐ ܕܟܠܐ. ܡܢ ܗܢܐ ܠܥܠܡܐ ܦܘܫܩܐ ܘܡܠܘܐ
ܒܗ ܘܐܬܚܙܝ ܟܠܗ ܢܦܫܗ ܒܟܬܒܐ ܡܦܩܬܐ ܕܝܠܗ ܗܘ̈ܐ. ܘܡܢ ܗܘ
ܠܗ ܡܠܦܢܘܬܐ ܡܫܬܪܥܬܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܥܕܬܐ ܐܝܟ ܕܐܘܕܥܘ ܐܝܟ ܡܠܘܗܝ
ܕܡܠܦܢܐ ܕܫܪܝܐ ܘܡܦܩܢ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܒܙܒܢܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܡܫܘܚܬܐ
ܕܝܠܗ ܠܡܠܦܢܐ ܒܐܪ̈ܥܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܕܝܢ ܒܫܢܬ ܕܡܝܬ ܒܡܪܓܐ ܒܫܢܬ 1286
ܒܡܪܓܐ ܒܝܘܡܘܗܝ. ܘܐܬܢܩܠ ܦܓܪܗ ܠܕܝܪܐ ܕܡܪܝ ܡܬܝ. ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ
ܕܒܬܪܗ ܠܐ ܐܬܟܬܒ ܒܥܠܡܐ ܕܫܘܪܝܝܐ ܘܐܝܟ ܐܢܫ ܐܝܟܘܬܗ.
ܘܐܬܝܠܕ ܒܗ ܒܐܬܪܐ ܕܡܪܐ ܘܡܠܦܢܐ ܕܝܠܢ ܕܥܒܕ ܡܕܪܫܐ
ܒܫܢܬܐ ܠܗܘܢ. ܘܐܬܬܘܪ ܡܠܦܢܐ ܕܫܪܝܪܐ. ܘܠܗܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܠܦܢܐ
ܘܡܢ ܡܫܝܚܝܐ ܗܘܐ ܡܫܪܝܐ ܘܐܦ ܥܠܝܡܐ ܘܡܠܦܢܘܬܐ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ.
ܘܗܘܐ ܟܠ ܡܠܦܢܘܬܗ ܐܝܟ ܕܡܕܪܫ ܐܢܘܢ ܡܠܦܢܐ ܕܪܘܚ ܐܢܘܢ ܒܝܬܐ.

ܐ: ܐܘܪܗܝ ܐܬܪܐ:

ܘܒܝܬܐ ܗܢܐ ܕܗܘ ܕܪܫܐ ܕܒܗ ܒܗ ܡܠܦܢܐ ܘܐܬܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܦܝܠܣܘܦܐ ܟܬܒܐ ܘܒܝܬ ܡܠܦܢܐ ܘܕܝܪܝܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܟܠܗ ܕܗܘ ܟܠܗܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܥܠܡܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܗ ܘܒܘܟܪܗ ܡܢ ܡܫܝܚܐ ܐܘܪܗܝ ܕܒܗ
ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ ܕܒܟܠ ܕܝܪܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐܡܪܝܢ ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܗܢܐ.
ܘܠܡܠܦܢܐ ܐܝܟ ܘܐܡܪܢ ܠܗܘܢ ܐܦܪܝܡ ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ ܐܝܟ ܡܫܝܚܝܘܬܐ
ܘܐܪܡܝܘܬܐ ܘܠܡܫܝܚܝܘܬܐ ܘܠܘܡܫܝܚܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܡܠܦܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܠܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܘܠܡܠܦܢܐ ܠܗܘܢ ܘܡܠܦܢܘܬܗ ܡܕܝܢܬܐ

ܘܡܫܚܠܦܐ ܕܟܠܐ ܕܝܘܠܦܢ̈ܐ ܘܠܐ ܡܨܝܢ ܚܢܢ ܕܢܡܢܐ ܐܢܝܢ ܐܠܐ ܠܡܥܒܪ
ܒܟܠܗ. ܘܦܫܩ ܡܦܩ̈ܐ ܕܡܬܪܓܡܢܘܬܐ. ܒܝܕ ܡܫܡܫܢܘ ܓܒ ܐܦܛܘܠܡܐܘܣ
ܘܐܦܠܛܘܢ ܘܐܦܘܩܪܛܝܣ ܘܦܘܠܝܛܝܩܐ ܘܐܪܣܛܘܛܠܝܣ ܘܐܪܘܣܛܘܣ
ܘܐܦܝܦ ܘܒܠܝܢܘܣ ܘܐܒܘܩܪܛܝܣ ܘܢܝܩܘܡܐ ܘܐܦܝܦܢܝܘܣ ܘܗܪܡܝܣ
ܘܗܘܡܝܪܘܣ ܘܡܘܣܝܩܝܣ ܘܐܘܡܝܪܘܣ ܘܦܪܝܣܛܘ ܘܦܝܠܘܣܘܦܝܐ ܘܦܝܠܘܡܫܝܘܣ
ܘܣܘܡܡܟܘܣ ܘܕܝܘܣܩܘܪܝܕܝܣ ܘܡܫܡܫܢܐ ܐܘܪܗܝܐ. ܒܝܫܘܥ ܐܦܝܡܐܘܣ
ܘܒܬܪܟܢ. ܘܐܘܟܝܢ ܡܢܐ ܐܟܚܕܐ ܠܡܥܕܪܢܘܬܗ. ܘܐܘܕܝܘܗ ܕܡܫܡܫܢܐ
ܘܐܝܟ ܒܦܬܓܡܗ «ܒܐܦܝ ܕܟܠܗܘܢ» ܘܦܢܩܝܬܐ ܡܫܒܚܬܐ. ܘܡܛܠ
ܕܟܠܢ ܕܢܘܗܪܐ ܒܝܬ ܢܗܪܝܢ ܐܪܥܐ: ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܒܝܘܡܝ ܡܪܝܡ ܕܫܢܬ 1271 ܘܒܝܬ ܒܐܡܝܕܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܘܪܗܝ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܟܘܪܕܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܫܢܬ 1354 ܘܦܪܝܫܐ ܕܝܠܗ ܒܒܝܬ ܐܠܗܐ.
ܘܥܡܗ ܒܫܢܬ 1277. ܘܗܘ ܕܝܢ ܥܡܐ ܡܠܟܐ ܢܨܝܚܐ. ܐܦ ܡܠܘܐܐ
ܡܫܒܚܢܐ ܐܡܪܢܐ: ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܗܘ ܕܝܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܐܡܝܕܐ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܕܟܠܡܐ. ܒܫܢܬ ܕܐܬܥܒܕ ܒܝܘܡܬܐ ܕܝܠܗ
ܒܟܠܗ ܕܝܠܗ. ܘܒܝܬ ܒܟܬܒܐ ܦܫܝܛܐ ܘܐܝܟܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܠܗ ܟܬܒܐ
ܕܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܠ ܐܘܠܨܢܘ ܘܡܫܬܟܚܢܐ ܘܡܫܚܠܦ ܒܝܕܥܬܐ ܕܡܢܝܢܐ
ܘܢܦܫܐ ܘܦܠܣܘܦܐ ܘܡܫܚܠܦܝܢ ܐܠܐ ܠܡܫܝܚܝܘܬܐ ܒܥܕܬܐ ܟܠܗܝܢ
ܒܥܕܬܐ ܕܟܠܗ ܒܟܬܒܐ ܒܝܬ ܕܝܢ ܠܐ ܠܡܫܡܫܢܐ.
ܘܟܬܒܐ ܗܢܐ ܠܘܡܦܩܐ ܦܘܪܫܐ ܕܐܝܟܢܐ ܓܒ ܒܡܫܪܝ ܕܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܐܝܟ ܣܦܪܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܫܢܬ 1275. ܠܘܡܦܩܐ ܒܟܬܒܐ ܐܝܟ
ܒܫܢܬ 1298 ܘܒܡܠܟܐ ܡܢ ܘܡܫܡܫܢܐ ܘܟܬܒܗ ܒܐܪܥܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܢ
ܕܠܗ ܡܫܡܫܢܐ ܡܫܒܚܢܐ ܘܒܡܘܬܗ ܡܦܩܬܗ ܠܘܡܦܩܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܦܫܩܗ ܠܗ ܠܥܪܒܝܐ ܘܥܒܕܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܠܗ ܠܡܦܪܐ ܠܐܪܥܐ ܕܡܫܬܘܐܠ
ܫܢܬ 1931 ܘܡܠܐ 393 ܦܐܬܝ̈ܢ ܒܡܫܘܚܬܐ ܙܥܘܪܬܐ.

2 : ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܝܕ.

ܡܕܝܕ ܗܝ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܡܢܗ ܟܠܗ ܐܠܐ ܠܝ ܗܝ ܕܡܢܝܐ ܠܐܬܪܘܬܐ .
ܘܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܪܒܐ ܕܥܠܝܐ 500 ܦܬܚܝܢ ܒܝܬܐ ܪܒܐ. ܒܡܠܝܢ ܒܗ ܐܪܒܐ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܐܬܘܬܐ ܡܢ ܐܪܥ ܥܠܬܐ ܘܡܫܡܫܬܐ ܘܡܕܒܪܢܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ
ܡܢ ܡܫܡܫܢ ܒܐܬܘܬܐ ܡܫܝܚܝܐ ܘܒܠܠܐ ܚܕܢܐ ܘܒܫܡܘܫܐ ܡܫ
ܒܐܬܘܬܐ ܘܡܢ ܡܕܝܕ ܗܕܝܐ ܕܐܟܪܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܡܫܝܚܐ ܕܡܫܝܚܝܘܬܐ.
ܡܢ ܗܘܝ ܒܒܘܢܝܐ ܬܠܬܐ ܠܡܕܝܕ ܘܠܡܫܦܐ ܘܢܟܐ ܐܡܝܢ ܐܪܥܗܘܢ
ܥܠ ܐܢܫܝܢ ܘܚܝܠ ܘܡܫܒ ܒܒܘܢܝܗܘܢ ܠܐܬܪܘܬܐ ܕܡܕܝܕ ܒܝܬܐ: ܡܢ ܗܠܝܢ
ܚܕܢܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܡܢ ܠܠܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܕܝܕ: ܡܢ ܡܕܝܢ ܡܢܝܬܐ
ܘܒܗܠܝܢ ܘܦܝܫ ܡܡܫܝܚܝܘܬܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܦ ܠܒܪ ܡܢ ܕܒܝܬܐ
ܘܐܪܡܢܝܐ ܡܢ ܡܕܝܕ ܠܒܪ ܡܢ ܕܡܫܝܚܝܐ ܐܪܥܐ ܘܒܘܫܡܬܐ. ܘܦܠܓܘ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܠܐ ܐܪܒܐ. ܘܐܬܡܫܚ ܡܢܬܐ ܘܐܬܬܐ ܕܐܟܪܐ.
ܘܒܢܝܗ ܘܒܢܝܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܐ. ܘܐܪܥܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܠܗ
ܘܡܠܟܐ ܘܡܠܐ ܘܢܦܫܐ ܐܢܫܝܐ ܘܟܘܠܗܘܢ. ܘܡܢܐ ܘܡܠܟܐ. ܘܡܢܬܐ
ܘܦܪܘܫܬܐ. ܘܟܠܗ ܟܠܗܘܢ ܠܡܕܝܕ ܘܐܘܠܨܢܐ. ܡܢܝܢ ܒܡܕܝܢܬܐ
ܦܐܪܐ ܘܒܗ ܠܟܠܗ ܫܢܬ 1909 ܠܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܠܟܐ ܡܢܗ ܒܡܕܝܢܬܗ
ܘܡܫܡܫܢܐ ܡܢ ܡܢ ܒܪ ܡܟܪܗ ܒܪ ܒܝܬܐ ܐܠܗܢܝܗ ܘܡܫܝܚܐ ܡܢܗ 1275 .
ܘܐܬܒܢܝܗ ܢܡܘܣܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܡܢܗ ܘܡܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܢܡܘܣܐ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܒܫܢܬ 1930 ܦܪܫ ܥܠ ܕܐܬܘܢ ܡܢܗ ܐܪܒܐ ܟܐܪܐܦܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܢ ܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܫܢܬ 1661 ܒܟܠܗ ܡܫܡܫܢܐ ܦܪܝܫ
ܟܪ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܒܪ ܒܢܝܢ ܘܪܒܘܬܐ ܠܟܢܘܫܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܢ ܠܟܠܗ ܐܬܬܐ
ܠܡܫܝܚܝܐ ܐܦܢܘ ܢܡܘܣܐ ܕܐܬܪܘܬܐ.

3 : ܡܕܝܕ ܕܐܝܠܐ.

ܘܐܡܪܘܗܝ ܡܫܝܚܐ ܘܡܕܝܢܬܐ. ܐܪܒܥܗܘܢ ܒܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܡܫܚ ܒܪܢܫܐ

ܕܒܪܗ ܠܟܠܗ ܥܡܠܐ ܡܘܫܐ ܘܐܬܓܠܝܬ ܘܡܢ ܥܡܢܘܐܝܠ ܕܐܬܐ ܠܡܠܟܘ.
ܘܡܠܟܐ ܘܪܘܚܐ ܕܢܒܝܬܐ ܘܢܦܫܐ. ܘܒܗܘܢ ܐܝܬ ܚܕ ܡܫܡܫܢܐ ܒܗܢܝܐ
ܘܟܬܒܐ ܘܡܫܡܫܝ ܘܡܠܟܘܬܐ. ܘܡܫܝܚܝܐ ܟܢܝܫܐ ܘܥܡܠ. ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܟܠܟܠܝܐ
ܐܬܘܪܐ ܘܪܘܡܐ ܘܡܕܝܢܬܗ ܕܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܘܦܪܘܣܛܐ. ܘܒܬܪ ܗܠܝܢ ܕܡܠܟܘ
ܡܠܟܐ ܐܢܛܝܘܟܘܣ ܘܐܦܪܝܡ ܘܒܝܬ ܢܗܪ̈ܝܢ ܘܐܬܓܠܝܬ ܘܕܘܟܝܐ ܘܐܦܪܝܡ
ܘܦܠܐ ܕܒܪܐ ܘܡܘܪܝܬܐ ܘܐܪܡܢܝܐ ܕܡܪܕܝܢ ܘܦܠܛܝܢ ܒܡܠܟܘܬܗܘܢ
ܘܡܫܡܫܢܘܬ ܘܐܬܪܘܬܐ ܘܕܪܒܐ. ܘܐܝܬ ܡܢܗܘܢ ܕܝܢ ܒܝܬ ܟܠܕܝܐ
ܕܡܠܟܘ ܕܪܝܫ ܘܒܝܬ ܡܠܟܘܬܐ ܘܕܘܟ ܘܡܠܟܘܬܗܘܢ ܦܪܣܝܘܢ ܕܪܘܡ̈ܝܐ
ܟܠ ܐܬܪܘܬܐ. ܘܡܠܟܘܬܐ ܘܡܫܝܚܝܘܬܐ ܕܐܬܪܐ ܘܐܦܪܝܡ ܘܐܬܦܠܓܘ
ܘܦܘܠܚܢܗܘܢ ܘܡܫܝܚܝܘ ܕܡܫܝܚܐ ܘܡܫܡܫܐ ܡܠܟܘܬܐ ܘܕܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܘܒܗ
ܥܒ̈ܕܝܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܐܬܪܘܬܗܘܢ ܘܡܫܡܫܢܝܬܐ ܘܐܬܪܘܬܗ ܘܡܫܝܚ
ܟܢܝܫܐ. ܘܐܠܐ ܥܒܕܘ ܦܠܚܘܬܐ ܟܠܗ ܘܠܐܠܗܘܬܐ ܡܕܝܢ ܕܝܢ ܒܝܬ ܢܗܪܝܢ
ܕܒܝܬ ܠܘܬ ܡܠܟ̈ܐ ܡܕܝܢ ܕܢܦܠܗ ܕܝܢ ܡܠܟܐ ܘܐܬܪܘܬܗ ܦܫܛ ܗܘܐ
ܠܟܘܠ ܘܡܠܟ ܥܡܗ. ܦܠܛܝܢ 338 ܫܢ̈ܝܐ ܐܪܒܥܐ. ܘܐܝܟ ܠܟܠ ܐܢܫܐ
ܠܡܫܝܚ ܠܡܠܟܐ ܘܠܡܫܝܚܐ ܚܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒ. ܘܐܦ ܕܝܢ ܡܫܡܠܝܢܐ
ܢܚܘܬ ܠܐܪܥܐ ܡܠܟܐ ܕܫܪܝܪ ܘܡܫܒܚܐ.

4: ܡܝܐܪܐ ܡܨܥܝܬܐ ܕܝܘܢܝܘܬܐ.

ܗܟܢ ܕܢܗܘܐ ܒܥܒܕ ܕܢܦܫ ܕܝܢ ܥܠܡܐ، ܘܐܝܟ ܕܡܬܚܙܝܢ ܕܘܟܝܢ
ܐܬܟܬܒܘ ܕܟܠܗ 951 ܦܠܛܝܢ. ܕܥܠܡܐ ܥܒܕܐ ܠܐܠܗܘܬܐ ܕܡܫܝܚܘܬܐ
ܦܠܣܛܝܢܐ ܐܝܟܢܐ ܠܟܠܟܠ.

ܐ- ܐܦܣܛܘܠܘܣ. ܒ- ܕܦܠܘܛܝܢܘܣ ܗܘ ܕܟܬܒ. ܓ- ܕܦܘܪܦܘܪܝܘܣ
ܗܘ ܦܠܘܛܝܢ. ܕ- ܐܠܟܣܢܕܪ ܥܒܕܐ ܗܘ ܡܢ ܡܫܡܫܢܘܬܐ. ܗ- ܐܦܘܠܝܢܪܝܘܣ
ܘܐܬܟܬܒ ܐܠܟܣܢܕܪܐ ܐܦܪܝܡ ܗܘ ܐܦܪܝܡ. ܘ- ܕܐܦܪܝܡ ܕܗܘ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܗܘ ܕܪܘܡܐ ܐܘ ܐܬܘܪܝܐ.

ܐ- ܕܡܫܬܘܫܚܠܦܢܐ ܡܢ ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ܐܘ ܡܫܚܠܦܢܘܬܐ ܕܐܪܥܐ.
ܒ- ܓܐܘܓܪܐܦܝܐ ܡܢ ܠܘܦܪܐ. ܓ- ܦܘܠܝܛܝܩܝ ܡܢ ܐܣܛܘܪܐ.
ܒܦܠܛܢܐ ܕܝܘܡܬܐ 365. ܘܐܝܬ ܣܘܓܐܐ ܠܗܘ ܕܚܘܫܒܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܘܡܫܚ
ܡܢ ܡܫܠܡܢܘܬܗ ܕܐܪܥܐ ܕܐܬܚܫܒܬ ܦܠܛܢܐ ܪܒܐ ܕܟܠܐ ܕܦܘܠܝܛ.
ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܕܫܢܬܐ ܘܠܐ ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܡܫܟܚ ܕܢܚܫܘܒ ܗܘ ܐܢܐ ܘܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐ
ܡܢ ܡܕܡ ܕܡܫܘܚܬܐ ܘܠܐ ܐܪܥܐ. ܐܘ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܠܐ ܠܐ ܐܬܦܠܛܬ: ܘܐ
ܪܒܐ ܟܕ ܗܘܐ ܐܦܠܐ ܘܡܫܚܬܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܘܢ ܕܢܬܦܠܛܘܢ ܒܡܫܡܠܝܢ
ܟܠܗ ܡܫܚܬܐ ܕܐܪܥܐ ܗܘܐ. ܘܟܠܗ ܠܗܘ ܡܫܚܬܐ ܗܘܝܢ ܕܠܡܫܚܐ ܕܟܠܐ
ܗܘܐ ܐܢܫܝܢ ܘܟܠ ܐܘܪܚܐ ܡܢ ܦܠܛܢܐ ܕܟܝܢܐ ܐܝܟ ܐܘܬ ܐܡܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ
ܦܠܛܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܪܥܬܐ ܠܗܝܢ ܕܡܫܬܘܫܚܢܐ ܦܘܠܝܛܝܩܝ ܡܢ: ܐܝܟ
ܕܡܫܘܚܬܐ ܡܫܬܦܠܛܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܦܠܛܐ ܡܫܘܚܬܐ ܘܐܪܥܬܐ. ܘܡܫܘܚܬܐ ܐܪܥܐ،
ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܡܫܬܘܫܚܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܘܡܫܚܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܘܦܠܛܐ ܕܐܢܫܝܢ
ܡܫܚܬܐ.

ܘܦܠܛܢܐ ܠܗܘܢ ܠܟܠ ܡܫܘܚܬܐ ܘܐܪܥܐ ܕܫܢܬܐ. ܘܐܝܬܝܗܘܢ ܐܪܒܥ
ܡܢܗܘܢ. ܫܢܬܐ ܡܫܘܚܬܐ ܐܚܪܢܐ ܕܟܠܐ.

ܐ- ܫܢܬܐ ܕܫܡܫܐ ܫܡܫܝܬܐ. ܡܫܚܬܐ ܐܪܒܥܐ. ܘܒܗ ܡܫܬܘܫܚ ܐܘܠܝ
ܕܫܢܝܢ ܕܫܡܫܐ ܫܡܫܝܬܐ. ܐܝܟ ܗܘܐ ܘܐܬܚܫܒܬ ܡܫܚܬܐ ܕܝܘܡܬܐ ܘܫܢܬܐ ܘܡܫܘܚܬܐ.
ܘܡܫܚܬܐ ܘܠܐ ܡܫܚܐ. ܘܡܫܚܠܦܐ ܡܫܚܬܐ ܕܝܘܡܬܐ ܘܡܫܚܐ ܕܫܢܬܐ ܡܫܘܚܬܐ
ܡܫܚܬܐ ܘܚܘܫܒܢܐ ܠܐ ܡܫܚܬܐ ܝܘܡܬܐ ܘܠܐ ܡܫܬܘܫܚܬܐ ܫܡܫܐ ܕܟܠ ܫܢܬܐ ܗܘ
ܘܐܦܠܐ ܒܡܫܚܬܐ.

ܒ- ܫܢܬܐ ܕܣܗܪܐ ܣܗܪܝܬܐ. ܡܫܚܬܐ ܐܪܒܥܐ. ܡܫܘܚܬܐ ܒܗ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܕܡܫܚܬܐ ܕܝܠܗ ܐܪܒܥܐ ܘܣܗܪܐ ܠܡܫܚܐ ܘܗܘܐ ܕܫܡܫܐ. ܘܐܪܒܥܐ
ܐܪܒܥܐ ܘܡܫܘܚܬܐ ܘܡܫܚܬܐ ܝܘܡܬܐ ܘܐܪܒܥܐ. ܘܡܫܘܚܬܐ ܕܫܢܬܐ
ܕܟܠܗ ܘܡܫܚܬܗ.
ܓ- ܫܢܬܐ ܕܗܘܐ ܘܡܫܘܚܬܐ. ܐܪܒܥܐ ܐܪܒܥܐ. ܒܗ ܡܫܚܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ

ܙܘܥܐ ܘܫܘܟܠܠܐ ܠܡܬܓܕܫܢܘܬܐ ܘܠܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ. ܘܡܘܪܟܢܐ ܘܟܠܗܘܢ ܟܓ.
ܘܡܟܬܒܐ ܒܪܝܬܐ ܕܠܐ ܦܘܪܫ. ܘܡܫܬܘܐ ܒܗ ܩܠܝܢ ܒܡܦܩܐ ܐܝܟܢܐ
ܕܡܫܟܚܝܢ ܒܗܘܐ ܐܡܪܬܐ.

ܘ- ܒܬܐ ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܡܬܩܢܢܘܬܐ. ܡܬܬܒ ܒܗ ܐܡܪܬܐ ܕܡܥܠܐ
ܒܒܪܝܬܐ ܘܡܬܚܙܝܢ ܕܐܝܟ ܒܡܬܩܢܢܘܬܐ. ܘܠܗܘܢ ܘܡܬܚܙܝܢ ܘܡܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܪ
ܕܐܪܟܐ ܘܐܡܪܬܐ ܕܐܬܪܐ.
ܙ- ܒܬܐ ܕܦܘܠܚܢܐ. ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܡܬܚܙܝܢ ܡܠܟܘܬܐ. ܐܪܟܐ ܐܪ̈ܟܐ ܡܬܢܛܠܐ
ܒܗ ܒܐܡܪܬܐ ܘܗܘܢ ܒܬܘܢ ܐܘܪܚܐ ܘܡܢܐ ܐܝܟܢܐ ܘܡܬܚܙܝܢ ܕܪ
ܕܡܢܝܢܐ ܒܗܘܢ. ܘܟܝܠܐ ܘܫܦܝܪܐ ܘܫܘܦܪܐ ܘܐܘܪ̈ܚܐ ܘܡܬܩܢܢܐ
ܘܠܗܘܢ.

ܗ- ܒܬܐ ܕܡܠܟܬܐ: ܐܪ̈ܟܐ ܐܪ̈ܟܐ ܡܬܚܙܝܢ ܒܗ ܕܠܐ ܒܥܠܬܐ ܘܪܥܝܢ،
ܐ- ܒܬܐ ܕܡܠܟܬܐ : ܘܐܡܪܬܐ ܕܒܥܠܬܐ ܡܬܚܙܝܢܬܐ.
ܒ- ܒܬܐ ܕܢܦܫܐ ܐܪ̈ܟܐ ܐܪ̈ܟܐ. ܘܐܝܟ ܒܗ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܕܢܦܫܐ ܘܡܬܚܙܝܢܐ
ܡܕܪܫܐ ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܕܫܘܪܝܐ ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܒܒܪ̈ܝܬܐ ܘܦܠܚ̈ܐ ܘܪܥܝܐ ܐܝܟܢܐ ܕܡ
ܐܡܪܬܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܕܒܗܘܢ ܡܬܚܙܝܢܐ ܘܡܫܬܡܠܝܢ ܘܡܬܚܙܝܢ ܒܒܪ̈ܝܬܐ ܘܠܗܘܢ ܡܬܚܙܝܢܐ
ܘܡܫܬܡܠܝܢ. ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܠܐܘܪܚܐ ܘܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܡܬܚܙܝܢܐ ܒܬ̈ܐ. ܡܬܚܙܝܢܐ
ܕܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢܘܬܐ ܘܐܪ̈ܟܐ ܐܝܟܢܐ ܐܝܟ. ܘܐܘܪܚܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܘܐܝܟܢܐ ܘܡܬܚܙܝܢܗ
ܐܘܢ ܕܟܠܗ ܒܬ̈ܐ ܐܪ̈ܟܐ ܒܗܢܐ. ܘܦܠܚܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܡܫܬܡܠܝܢܐ ܗܘ. ܒ
ܐܝܟ ܦܠܚܐ ܡܫܬܡܠܝܢܐ. ܘܒܡܢܬܐ ܒܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܝܟܢܐ ܐܘ ܒܗ
ܒܬܐ ܕܐܝܟ ܐܘ ܡܬܚܙܝܢܐ ܘܐܝܟ ܐܘ ܡܬܚܙܝܢܐ ܐܝܟܢܐ. ܘܪܒܝܥܐ ܕܠܐ ܦܘܪܫܢ
ܗܢܐ ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܠܗܢܐ ܐܪ̈ܟܐ. ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢܘܬܐ ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܠܗܢܐ ܕܪ
ܐܪ̈ܟܐ. ܘܕܠܐ ܡܫܬܡܠܝܢܐ ܠܟܠܗܘܢ ܘܐܪܟܐ ܠܐܘܪܚܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܘܐܝܟܢܐ ܕܪ.
ܗܢܐ ܘܡܬܚܙܝܢܐ ܡܫܬܡܠܝܢܗܘܢ 233 ܘܡܬܚܙܝܢܗܘܢ 586.
ܘܗܘܟܢܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܐܝܟ ܠܗܘܢ ܒܬ̈ܐ ܒܡܠܟܘܬܐ ܘܒܪܝܬ ܩܠܝܠ
ܘܐܝܟܢܐ. ܘܐܪ̈ܟܐ ܠܗܘܢ ܡܬܚܙܝܢܐ ܒܒܪܝܬܐ «ܡܫܬܡܠܝܢ» ܘܒܗܠܝܢ.

ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܡܪܕܐ ܘܡܪܥܝܬܗܘܢ. ܘܐܬܘܪܝܐ ܐܝܟ ܠܗܘܦܟܐ ܕܚܠܝܦܐ.
ܡܕܒܪܝܢ ܗܘܘ ܒܬܚܘܡ ܐܣܛܪܬܓܐ ܕܣܘܪܝܐ ܘܠܗܘܦܟܐ ܡܕܒܪܢܐ
ܘܐܬܟܠܠ ܠܗܘܕܘܢܐ ܘܐܣܬܟܠ ܒܐܝܠܘܠ ܕܫܢܬ 1285 ܘܒܩܘܪܝܐ
ܕܫܢܬ 1286. ܘܗܘ ܕܐܝܟ ܒܟܠܗܝܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܐܚܪܢܐ. ܘܐܝܟ ܠܗܘܦܟܐ ܡܬܒܪܝܢ
ܒܚܘܕܪܗܘܢ ܘܒܟܠܗܝܢ.

5 - ܓܙܪܬܐ:

ܠܐܦܝܣܩܘܦܘܬܐ ܘܡܪܥܝܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܘܝܐ ܗܘܬ ܡܕܒܪܢܐ ܕܟܠܗ
ܐܬܪܐ ܐܝܟ ܒܗ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܟܠܗ ܘܡܬܩܪܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܦܛܪܘ ܡܢܗ ܒܫܢܬ
1276. ܐܝܟ ܠܗ ܒܬܪ ܠܗܘܦܟܐ ܘܡܕܒܪܢܐ ܐܬܟܢܫ ܒ 20 ܒܐܝܪ ܒܫܢܬ
1279 ܘܕܒܪ ܒܝܘܡܬܐ ܕܟܠܗ ܠܩܕܡܘܬܗ ܐܦܢܝ ܗܘܝܘ ܕܩܕܫܘܗ
ܒܫܢܬ 1575 ܘܐܬܟܠܠ ܒܥܕܬܐ ܠܗܘܦܟܐ ܒܬܪ ܠܐ ܡܬܐܡܪ ܒܐܬܪܐ
ܕܟܠܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ.

6 - ܡܝܦܪܩܝܢ: ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܒܬܚܘܡ ܐܬܘܪܝܐ ܕܛܘܪܐ

ܘܦܛܪܝܪܟܘܬܐ ܐܘܪܗܝܐ ܐܢܫ ܟܠܗ ܒܫܢܬ 1275 ܦܛܪܘܗ ܗܘ ܘܐܬܟܢܫ ܐܢܘܢ
ܠܐ 24 ܠܗܘܦܟܐ ܡܕܒܪܢܐ ܘܒܝܬ ܐܠܗܐ ܒܫܢܬ 1299 ܘܒܬܪܗ
ܡܕܝܢܬ ܒܫܢܬ 1330 ܘܐܬܟܠܠ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܒܫܢܬ 1937 ܘܦܛܪܘܗ ܡܢܗ ܒܫܢܬ
1940 ܡܬܩܪܝܐ ܐܘܪܗܝܐ ܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܘܡܬܒܪܢܐ ܘܐܬܟܠܠ ܟܠܗ ܐܬܪܐ
ܘܡܬܩܪܐ ܒܟܠܗܝܢ ܡܕܒܪܝܢ ܠܗܘܦܟܐ ܘܐܬܟܠܠ ܒܫܢܬ 1608 ܟܠܗ
ܘܐܘܪܗܝܐ ܐܡܬܠܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܐܦܝܣܩ ܒܫܢܬ ܩܕܡܝܐ ܘܟܠܗ ܡܢ
ܡܕܒܪܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ.

7 - ܚܕܬܐ: ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܕܟܠܗ

ܐܬܪܐ ܠܐ ܒܬܪ ܠܐܘܪܗܝ ܡܕܝܢܬܐ.

8 - ܬܐܪܘܡ ܠܒܢܝ ܥܠ ܢܦܐ ܐܢܛܝܟܝܐ ܡܣܡܟܬܐ ܘܐܪܥܗ̇ ܟ

ܡܢ ܐܝܟ ܐܘܪܒܐ ܘܐܦܣ ܐܝܟ ܒܪܡܘܕܐ ܕܡܦܠܓܬܐ ܡܕܝܢܬܐ 62
ܦܣܘܩܝܢ ܘ-26 ܦܬܝܢ. ܘܐܘܪܟܐ 26 ܦܣܘܩܝܢ ܘ-74 ܦܬܝܢ.
ܘܡܫܬܪܝܐ ܐܝܟ ܒܢܝܢܐ ܕܣܘܠܛܢܘܬܐ ܕܣܠܓܘܩܝܐ ܕܩܘܪܘܣܢ ܘܕܡܠܟܘܬܐ
ܡܢ ܫܢܬ 1252 ܠܡܫܝܚܐ. ܐܬܦܢܝܬ ܡܕܝܢܬܐ ܫܢܬ 1928. ܘܩܪܒ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܢܘܪ ܒܝܘܡܬܐ ܚܕ ܕܥܡܐ ܐܦܝܐ ܘܐܬܬܠܝܗ ܒܐܝܕܘܗܝ
ܕܗܘܐ ܕܐܬܟܢܫ ܐܦ ܒܡܘܬܐ ܕܗܘܐ ܕܢܘܪܘܗܝ. ܘܐܝܟ ܦܫܛܗ ܒܫܢܬ
ܫܢܬ 1938 ܘܡܫܬܡ ܠܟܠܗܘܢ ܠܡܪܐ ܒܡ ܡܕܝܢܬܐ ܦܘܪܐ ܕܡܠܘܟܐ
ܡܕܝܢܬܐ ܗܢ ܘܐܬܦܫܛ ܥܠ ܡܫܟܢܐ ܚܕܬܐ.

9 - ܒܝܬܐ ܕܩܛܪܐ:

ܕܡܬܩܪܝܐ ܕܪܝܫܢܐ ܠܐܣܛܢܒܘܠ ܘܦܠܣܛܝܢ ܘܒܝܬ ܩܛܪܐ.
ܡܛܠܗ ܐܬܒܢܝܬ ܒܝܕ ܒܢܝܐ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܢܘܪܐ ܘܐܝܟ ܘܡܫܚ
ܠܗ̇ ܠܒܝܬܐ ܒܟܠܗ ܘܢܦܫܐ ܡܫܟܢ ܕܡܠܟ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܡܪܝܐ ܘܡܢ ܐܡܬܐ ܟ
ܘܒܢܝܐ ܗܘܬܗ ܡܢ ܫܢܬ 1273 ܠܡܫܝܚܐ. ܘܡܫܘܚܬܗ ܡܫܚܐ ܘܐܝܟ
ܡܫܒܚܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܒܢܝܬ ܒܘܚܕܐ. ܘܐܝܟ ܕܒܪܗ ܠܡܠܟܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ
ܘܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܣܘܡܐ ܕܐܬܒܢܝ ܠܐ ܐܘܪܗ ܠܡܠܟ ܒܢܝ ܕܗܘܐ ܒܡܘܫܐ
ܕܦܠܣܛܝܢ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܒܫܢܬܐ ܕܦܘܪܫܢܐ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܠܡܫܟܢ
ܠܡܣܒ ܕܢܫܬܒܩ ܡܫܝܚ ܒܪ ܒܝܬܗ ܒܫܢܬܗ ܫܢܬ 1278. ܘܐܝܟ ܒܗ
ܡܫܟܢܐ ܠܡܫܟܢܐ ܐܚܪܢܐ ܦܬܝܢܘܬܗ 218 ܒܡܫܚܐ ܕܟܠ ܕܒܡܠܟܬܐ ܕܡܫܟܢܐ.

10 - ܒܝܬܐ ܕܝܠܘܬܐ ܐܪܐ:

ܠܦܠܣܛܝܢ ܕܡܫܝܚ ܠܐܡܪ ܠܓܒܝ ܐܠܐܒܘܪ 1264. ܡܛܠܗ ܡܢ
ܒܢܝܐ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܗܘܐ. ܘܕܠܐ ܠܗ ܕܒܪ ܒܢܝܐ ܗܢܐ ܠܦܠܣܛܝܢ
ܠܟܠ ܢܦܫܗ. ܘܐܬܬܠܝܗ ܠܦܠܣܛܝܢ ܘܐܪܡܝܐ ܒܘܟܠܗ ܒ

ܦܘܪܫ ܣܦܪܐ ܕܦܬܓܡܘ ܘܐܝܬܝ ܐܘܪܚܝܬܗ ܒܝܘܢܝܐ ܣܒܝܪܐ ܕܢܝܬܐ ܡܒܥܢܬܐ
ܟܦܠܐ ܠܘ ܣܦܪܐ ܕܡܦܩܢܘܬܗ. ܘܡܬܡܢܐ ܗܘܐ ܡܣܩܬܐ ܗܘ ܟܠ ܐܚܪܢ
ܕܐܬܠܐܦ ܠܗܘܢ. ܒܠܫܢܐ ܕܡܬܡܫܡܫܢ ܗܘܐ ܕܟܠܗܘܢ. ܘܠܗܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܡܘܕܥܢܝ ܕܐܬܥܒܕܘ ܒܕܪܫܬܐ ܒܠܫܢܐ. ܘܗܘܐ ܒܡܦܩܢܘܬܗ ܡܬܡܠܠܢܝܬܐ
ܗܘܢ ܠܘܩܒܠ ܡܢܗܐ ܕܐܬܚܙܝ ܒܠܫܢܐ ܐܘ ܒܟܬܒܐ ܕܟܬܝܒܝܢ ܐܘ ܒܡܠܬܐ.
ܘܐܬܦܢܝ ܠܟܬܒܘܢܝܐ ܕܡܗܝܪܐ: ܕܗܘܐ ܟܬܒܐ ܕܠܡܐ ܒܪܝܫܗ ܡܘܬܒܐ.
ܘܠܐ ܕܡܬܚܐ ܘܡܬܒܠ ܗܘܐ ܡܘܬܒܗ: ܐܦ ܠܐ ܡܬܦܬܚ ܐܝܘܬܐ ܟܠܠ ܗܘܐ. ܘܟܠܗ
ܘܫܠܐ ܠܒܗ ܗܘܝܐ ܠܗܝܕܐ ܕܠܒܗ ܕܠܒܝ ܡܢܗܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܒܐܬܪܐ ܘܡܬܡܗ
ܗܢܐ ܐܝܬܝ ܒܐܬܪܐ ܠܟܪ ܡܢ ܡܡܠܠܐ ܘܟܪ ܡܒܠܐ ܡܡܠܠܐ ܘܦܠܣܘܦܐ
ܦܪܢܟܝܣ ܕܐܬܝ 1210 ܘܟܠܬ ܕܗܘ ܐܠܟܘܕܝ ܘܡܢ ܦܪܢܟܝܣ ܦܘܠܝܣ.
ܘܒܝܕ ܦܪܢܟܝܣ ܛܘܒܢܐ 1276 ܗܘ ܕܐܬܬܣܝܡ ܒܒܝܬܗ ܒܚܘܠܡ ܝܘܠܦܢܐ ܕܡܠܟܘܬܐ
ܘܡܢ ܕܡܫܟܚܐ ܕܡܠܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܘܐܢܫ ܗܘܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܠܫܢܗ ܕܡܬܬܪܓܡܢܐ ܠܗ
ܟܬܒܬܐ ܐܝܟ ܕܐܘܠܦ ܡܢ ܒܪܗ ܘܐܡܝܢ ܠܫܢܗ ܕܝ ܐܡܪ: ܗܘܐ ܠܝ ܒܝ
ܡܠܠܘ ܠܟܬܒܐ ܐܘܡܢܘܬܐ: ܕܟܠܗ ܘܐܝܟ ܫܩܠ ܟܠܗܝܢ ܐܠܐ ܘܐܬܡܠ
ܡܢ ܡܬܦܫܩܝܢ ܐܘܦܝ ܠܠܫܢ «ܦ 219» ܒܟܬܒܐ ܗܢܐ ܘܐܘܦܝܬܝܘ ܕܠܫܢܐ
ܠܐ ܢܦܩ ܐܠܐ ܒܡܦܩܢܘ ܘܐܘܡܢܘܬܗ: ܕܝ ܐܘܪ ܐܦܩܘܗܝ ܠܦܘܪܫܢܗ. ܘܗܘ ܒܠܐ
ܒܬܪ ܒܕܘܢܝܐ ܘܒܠܫܢ ܕܠܫܢܐ. ܘܠܐ ܦܪܫ ܡܢ ܕܠܐܦܩܘܗܝ ܐܠܐ ܠ ܒܝܬ
ܒܪܢܫܐ ܘܒܪܝܬܐ. ܘܟܠܗ ܡܦܪ ܒܡܬܡܘܬܢܝܬܐ ܐܘܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܘܢܦܫܐ
ܘܐܬܦܘܪܫ ܘܒܗ ܦܪܐ ܘ ܣܦܪܐ. ܒܝܘܢܝܐ ܘܡܢ ܠܘܬܐ ܡܬܬܡܬܡܢ ܐܘܟܠܡ
ܘܒܡܡܪ ܠܡܦܩ ܠܣܦܪܐ ܘܐܟܘܬܐ ܕܒܪܐ ܘܗܢ. ܘܒܗܘܢ ܘܗܘܐ ܠܐܘܝ
ܠܗ ܐܦܟܐ ܢܦܫܗ ܒܟܬܒܐ ܦܠܣܘܦܐ ܘܒܪܐ ܠܟܠܗܘܢܘܗܝ.

11 - ܗܘܦܟܐ ܠܐܠܝܬܘܬܐ ܐܘܡܢܝܐ ܘܡܬܝܠܐ:

ܘܗܘܝܘ ܡܢ ܟܠܟܬܒܘܗܝ ܕܦܫܝܛܝܢ ܒܦܫܛܘܬܐ. ܐܝܟ 541 ܦܠܛܝܢ. ܬܪܬܝܢ
ܐܘܟܠܝܢ. 1: ܡܦܠܓܬܐ ܘܦܘܪܫܢܐ. 2: ܡܦܠܓ ܟܬܒܐ. 3 - ܡܟܘܪܐ.

4: ܡܘܪܟܝܐ. 5: ܕܘܪܐ ܘܒܝܬ ܙܒܕܝ. 6: ܟܘܦܐ ܕܓܠܝܢܐ. 7: ܠܓܢܐ ܟܘܪܢܐ.
8: ܡܨܪܝܢ ܘܥܩܪܐ. 9: ܕܝܪ ܡܦܪܩܛ. 10: ܡܪܕܝܢ. 11: ܐܪܙܘܢ ܘܚܪܢ.
12: ܢܨܝܒܝܢ ܡܝܦܪܩܛ. 13: ܫܡܫܛ. 14: ܐܘܪܗܝ. 15: ܐܡܝܕ.
16: ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܦ ܣܘܪܝܐ. 17: ܓܙܪܬܐ. 18: ܡܨܪܝܢ. 19. ܐܦܝܣܩܘܦܐ.
20 - ܡܘܨܠ. 21 - ܒܓܕܕ. 22 - ܩܘܕܫ ܡܥܠܬܐ. 23 - ܩܘܕܫܐ.
24 - ܣܥܪܕ. 25 - ܐܢܛܝܘܟܝܐ ܕܦ ܡܠܛܝܐ ܕܘܪܐ. 26 - ܠܒܢܘܢ. 27 - ܚܡܨ.
28 - ܐܪܙܢ ܕܡܕܒܪܐ. 29 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܘܬܐ. 30 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܒܝܬ ܢܗܪܝܢ. 31 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ
ܕܦܫܝܛܬܐ ܕܡܕܢܚܐ. 32 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܓܙܪܬܐ. 33 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܕܩܦܠܐ. 34 - ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܘܪܐ.
35 - ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܚܒܐ. 36 - ܩܘܕܫܐ. 37 - ܟܪܟܐ. 38 - ܕܝܢܐ. 39 ܣܘܒܘܪܐ.
40 - ܡܝܛܪܦܘܠܝܛܐ ܦܫܝܛܬܐ ܕܡܕܢܚܐ 147. ܟܕ ܗܘܬ ܕܝܢ
ܥܕܬܐ ܕܐܢܛܝܘܟܝܐ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܡܕܢܚܐ ܒܕܪܐ 8 ܕܡܫܝܚܐ. ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ
ܕܐܘܦ. ܘܡܢ ܒܬܪܗܘܢ ܕܢܨܚܘ ܡܕܢܚܝܐ ܘܡܥܪܒܝܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܦܛܪܝܪܟܐ.
ܘܠܐ ܕܡܝܐ. ܘܐܝܬ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܠܟܐ ܘܐܝܟ ܡܠܦܢܘܬܗ ܕܐܢܫܘ
ܘܡܕܢܚܐ ܠܗܘ ܘܐܝܟ ܡܠܦܢܘܬܗ ܠܦܛܪܝܪܟܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܐܢܬܝܘܟܝܐ
ܘܡܫܡܠܝܘ ܘܠܐ ܡܠܦܢܘ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܕܟܘܠ ܦܛܪܝܪܟܐ
ܘܡܦܪܢܐ ܘܩܒܠܘܗܝ ܘܡܫܡܠܝܢ ܘܠܐ ܘܡܫܡܪܘܗܝ ܘܐܝܟ ܕܟܠ.
ܘܫܢܐ ܘܐܝܟ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܟܠ ܐܬܪ ܕܝܠܗ ܘܡܢܐ ܠܡܫܡܫܘ ܥܕܬܐ
ܕܡܫܝܚܐ. ܘܐܬܘܡܠܘ ܕܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܫܡܫܢܘ ܘܐܝܟ ܡܕܢܚ
ܘܐܬܘܗܝ ܘܢܦܩ ܟܠܗ 42 ܥܕܬܐ. ܘܦܛܪܝܪܟܐ ܕܝܠܗ ܘܐܢܛܝܘܟܝ
ܠܐܘܪܚ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘ ܘܡܠܦܢܘܬܗ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܫܡܠܝ
ܕܝܢܐ ܘܐܢܛܝܘܟܝܐ ܐܘܪܚܐ ܘܡܠܦܢܘܬܗ ܘܐܘܦ ܘܡܛܠ ܠܡܕܝܢܬܐ.
ܥܕܬܐ ܕܩܛܠܐ ܕܘܡܝܐ. ܘܡܢ ܒܬܪ ܡܫܝܚܐ ܘܠܐ ܡܫܡܫ. ܘܡܕܝܢ ܕܡܕܝܢ
ܡܫܡܠܝܢ ܘܢܦܩܘ ܐܝܟ ܕܝܢܐ ܗܠܐ ܕܗܘܝܘܬܐ ܘܗܘܬ ܗܘܐ ܟܠܗܘܢ
ܡܕܝܢܐ ܥܕܬܐ ܠܓܒܐ. ܘܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܗ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܐܬܪܐ ܘܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܝܢܐ ܡܕܝܢܬܐ ܟܕ ܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܘܡܫܡܫܝܢ ܗܘܘ ܕܝܠܗܘܢ ܚܕܝܢ ܐܢ
ܘܐܘܪܚ ܘܡܢ ܡܕܝܢ ܠܐܘܪܚܐ ܠܐܬܪܐ ܐܠܐ ܠܗ ܐܬܪܐ ܠܡܫܡܫܘ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܟܠܗܘܢ ܘܐܘܪܗܝ ܐܝܟ ܫܘܠܛܢܐ ܕܗܘܐ ܘܐܘܪܚܐ

ܘܦܫܩܗ ܟܬܒܗ ܫܢܬ 1898 ܒܝܕ ܡܫܡܫܢܐ ܠܠܫܢܐ ܕܦܪܢܣܝܣ
ܕܝܠܗ ܫܢܬ 1488. ܘܐܬܬܠܝܒ ܡܢܗ ܠܐܠܡܢܝܐ ܡܘܕܥܐ ܕܝܠܗ
ܒܗ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܒܝܬܗ ܗܘܐ ܕܡܢ ܢܒܥܗ ܐܝܟ ܠܟܬܒܐ ܕܐܘܪܚܐ
ܕܡܬܐܡܠܠ ܒܗ ܥܠ ܦܘܪܐ ܠܟܘܫܐ.

12_ ܐܠܦܘܢܣܘ:

ܐܘ ܡܠܟܐ ܕܐܣܦܢܝܐ ܡܬܩܪܐ ܚܟܝܡܐ ܕܗܘܐ ܒܬܪ ܥܘܠܡܐ ܘܦܪܢܣܐ. ܟܬܒܐ
ܗܘ ܕܝܠܗ ܒܗ ܕܗܘܝܐ ܒܝܘܡܬܐ ܘܒܬܗ ܐܝܬܘܗܝ ܒܡܫܟܢܐ. ܕܗܘܝܢܐ
ܘܡܢܗ ܕܥܠܝ ܥܠܘܗܝ ܡܬܩܪܐ ܕܒܪܐ ܒܡܘܕܥܐ ܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ ܘܐܘܪܚܐ ܕܦܠܢܛܐ.
ܘܡܬܐܡܠܠ ܒܗ ܥܠ ܡܠܟܘܬܗ ܥܠ ܐܘܪܚܐ ܕܐܝܬܝܗ ܘܥܠ ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܘܡܢܝܢܐ ܕܫܢܝܐ.
ܘܒܬܪܗ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܛܘܠܝܛܘܠܐ ܘܗܘܐ ܡܬܩܢ ܥܡܠܐ ܕܒܗܘܢ ܘܗܘ ܡܠܟܐ
ܕܒܟܬܒܐ ܐܣܛܪܘܢܘܡܝܐ ܘܕܪܘܡܝܐ. ܘܫܘܚܠܦ ܕܡܣܬܥܪܢܝܬܐ ܕܒܟܐ ܕܡܠܟܐ.
ܘܡܢ ܕܡܫܬܘܕܥ ܒܟܬܒܐ ܕܝܠܗ ܘܡܬܩܪܝܢ ܕܒܢܝܢܐ ܡܬܩܪܝܐ ܘܕܝܠܗ
ܕܝܠܗܘܢ. ܡܫܬܡܥ ܒܗ ܟܬܒܐ ܘܐܝܬܘܗܝ ܡܘܣܝܩܝܐ. ܘܒܝܬܗ
ܕܡܠܟܘܬܗ ܘܒܗ ܡܬܩܪܝܢ ܒܠܫܢܐ ܡܫܠܡܐ. ܘܡܫܬܘܕܥܐ ܘܟܬܒܐ ܕܒܠܗ.
ܫܠܡ ܡܫܬܡܠܝܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܕܣܝܦܝܠܝܐ ܫܢܬܐ 1279. ܘܐܬܚܫܒ ܗܘ
ܐܘܪܚܐ ܕܦܠܢܛܐ ܠܐܘܪܚܐ ܕܫܡܫܐ ܘܟܘܟܒܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܠܡܢܝܘܬܐ
ܐܘܪܚܐ ܕܗܘܐ ܒܟܬܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܦܝܐ ܕܒܪܐ ܘܡܘܕܥܐ
ܒܟܬܒܐ. ܘܐܝܟܢܐ ܠܐܠܡܢܝܐ ܢܦܩܐ ܡܢ ܫܢܝܐ ܟܬܝܒܐ. ܘܗܘ ܕܐܘܪܚܐ
ܠܐܠܡܢܝܐ ܢܦܩܐ ܒܫܢܝܐ ܡܠܟܐ. ܦܠܢܛܐ 420 ܐܝܟ ܠܗ
ܐܘܪܚܐ ܕܡܫܬܘܕܥܐ ܒܐܣܛܪܐ. ܗܘ ܕܟܬܝܒ ܒܦܘܫܩ ܕܡܪܝܐ ܟܬܝܒ
ܘܡܢܝܢܐ ܐܬܩܢܝܢ ܫܢܬ 1292 ܦܫܩܗ ܟܬܒܐ ܫܢܬ 1898 ܘܡܠܟܗ
ܠܐܘܪܚܐ ܕܝܠܗ ܕܗܘܐ ܡܫܬܡܠܝܐ ܡܘܕܥܐ ܕܝܠܗ ܡܢ ܕܒܝܬܗ ܘܡܠܟܗ ܦܫܩ
ܐܝܟ ܡܠܬܗ ܕܡܫܬܡܠܝܐ ܒܐܘܪܫܠܡ.

13 ـ ܡܘܫܐ:

ܡܦܫܩܢܐ ܡܗܝܪܐ ܕܐܘܪܗܝ ܘܕܟܠܕܝܐ. ܡܦܫܩ ܠܟܘܠ ܟܬܒܐ ܕܐܢܫ ܕܡܚܐܬ
ܟܬܘܒܘܬܐ ܘܕܝܬܝܩܐ ܕܡܪܟܬܐ ܕܢܚܬܐ. ܟܬܒ ܒܟܬܒܐ ܕܐܬܡܣܩ. ܘܐܦ ܡܫܡܫ
ܒܐܘܪܚܐ ܐܘܪܚܐ. ܡܕܝܢܐ ܡܗܝܪܐ ܒܣܟܠܐ ܦܪܝܫܐ ܘܒܝܘܬܢ ܝܘܢܐ. ܐܘܪܚܐ:
ܡܗܝܪܐ ܒܣܟܠܐ ܢܦܫܐ ܘܕܝܠܬܐ ܡܟܠܬܐ ܥܒܝܕܢ. ܐܠܐ ܐܡ: ܡܗܝܪܐ ܢܘܡܐ ܘܡܬܠܐ
ܦܣܩܢܐ. ܗܘ ܘܐܘܪܚܐ ܐܘܢ ܘܦܪܐ ܘܡܟܬܒܢܐ ܒܡܟܬܒܐ ܘܦܬܓܡܐ
ܡܕܝܢ ܫܠܡܐ ܘܕܝܢ ܠܟܘܢ ܘܡܫܬܥܐ ܡܠܐ. ܟܠܠ 80 ܦܬܓܡܝܢ. ܢܘܢܐ
ܕܝܢ ܡܫܬܘܘ ܡܢ ܡܐܘܪ ܠܐܘܪܚܐ ܡܕܝܢܐ. ܐܝܟ ܠܐܘܪܚܐ ܡܢܘܚܐ
ܫܢܬ 1299 ܘܐܬܟܬܒܘ "ܒܟܬܒ ܠܟܘܪܗܐ ܦܝ ܒܚܝܪ ܐܠܐܘܪܗܐ" ܘܒܫܢܬ
ܟܬܒܐ ܕܢܘܢܐ ܠܐܡܪܟܬܐ ܘܒܘܣܬܢܐ. ܡܠܦܢ ܒܐܘܪܗ ܒܡܫܬܥܐ ܘܗܘܝܐ
ܒܐܬܟܬܒܘ ܘܐܬܟܠܝܫܡ ܟܕ ܫܡܥܘܬܗ ܡܕܝܢܬܐ. ܐܝܟ ܒܗ ܢܘܣܟܐ
ܟܬܒܐ ܒܡܟܬܒܬܐ ܘܫܘܟܠܗ ܐܝܟ ܫܢܬ 1290 ܘܢܘܣܟܐ ܒܡܫܘܕ
ܘܐܬܐܦ ܠܗ ܦܘܫܩܐ ܠܐܘܪܗܝ ܘܕܝܢܐ. ܘܐܬܘܗܝ ܒܐܘܪ ܟܟ
ܘܐܬܟܬܒ ܡܢܐ ܘܡܫܬܘ ܒܐܘܪܚܗ ܟܕ ܐܠܐ ܠܟܘܪܗܐ. ܒܡܫܬܥܐ ܘܐܦ
ܘܡܕܪܫ ܘܡܫܬܥܐ ܘܡܫܡܫ ܡܫܝܚ ܡܦܩܐ ܘܟܠܐ ܡܦܩܐ ܠܡܦܫܩܢ.
ܡܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܒܡܪܟܬܗ. ܦܫܩܗ ܓܘܪܐ ܒܗ ܘܡܢܐ ܡܘܬܐ ܘܟܬܒܗ
ܫܢܬ 1916 ܡ.

14 ـ ܡܟܬܒܢܐ ܕܡܪܕܐ:

ܐܘܪܚ ܘܡܟܬܒܢ. ܡܕܝܢܐ ܠܡܟܬܒܢܘܬܐ ܘܦܫܩܬܐ ܘܐܬܝܗܒܬ ܡܢ
ܡܘܫܐ ܡܕܝܢܐ ܦܫܩܘ ܕܡܐ ܘܡܕܝܢܐ ܒܕܝܢܐ ܕܫܢܬ 1285. ܘܗܘ
ܘܐܘܪܚ ܠܡܟܬܒܢܘܬܐ ܘܡܟܬܒܢܐ ܘܡܕܝܢܐ ܘܡܦܫܩܢܘܬܗ. ܡܢ ܡܘܫܐ
ܡܕܝܢܐ ܐܘܪܚܐ ܡܕܝܢܐ. ܘܡܬܟܬܒ ܒܡܕܝܢܬܐ ܦܫܝܛܐ ܘܕܝܢܐ ܘܦܫܩܗ
ܒܕܝܢܐ ܕܫܢܬ ܒܕܝܢܗ. ܘܡܫܡܫ ܒܗ ܐܦ ܓܒܪܐ ܘܡܟܬܒܢܐ ܘܦܫܩܘܬܗ
ܘܡܫܡܫ ܡܢ ܡܟܬܒܢܘܬܐ ܡܐܘܪ ܒܡܟܬܒܐ. ܘܟܬܒܗ ܐܡܠܟܐ ܕܝܢܐ
ܘܗܘܐ ܕܟܪܐ ܡܕܝܢܐ ܠܟܠܐ ܘܠܐ ܡܫܬܥܐ ܟܕ ܡܟܬܒܢܐ. ܐܝܟ ܒܗ

ܠܡܦܩܐ ܒܛܒܥܐ ܟܬܒ̈ܐ ܣܘܪ̈ܝܝܐ ܘܐܬܩܢ ܐܝܟ ܐܪܬܕܘܟܣܘ ܘܐܘܪܫܠܡ.
ܦܐܬܘܗܝ 633. ܦܪܘ ܐܒܠܘܣ ܘܬܘܒ ܒܡܟܠܐܝܬ ܐܝܛܠܝܐ. ܘܦܫܩܗ
ܒܡܠܬܐ ܠܐܛܝܢܝܐ ܘܥܡܗ ܦܪܘ ܘܒܘܠܗ ܡܫܡܥܢܘܬܐ.

15_ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܡܢ ܪܝܫܐ ܕܒܪܝܬܐ ܥܕܡܐ ܠܫܢܬ 1285:

ܣܝܡ ܠܗ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܕܙܒ̈ܢܐ ܘܦܫܩܘ̈ܬܐ ܥܡܝܩܬܐ ܕܟܬܒܐ ܥܬܝܩܬܐ.
ܕܢܣܒ ܡܢ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܕܡܣܡܘܟܐ ܐܘܣܒܝܘܣ ܘܡܟܬܒܐ ܕܡܝܟܐܝܠ ܘܡܢܟܬܒܢܘ̈ܬܐ
ܘܡܣܘܪܝܢ ܕܐܪ̈ܡܝܐ ܘܦܪ̈ܣܝܐ ܘܥܪ̈ܒܝܐ ܐܦ ܒܝܘܢܝܐ ܘܡܫܝܚܝ̈ܐ. ܘܐܬܐ
ܥܠܝܗ ܠܡܦܩܐ ܒܟܬܒܝܬܐ ܕܘܟܣܪ ܡܢ ܦܐܪܝܣ ܒܝܠܐ ܫܢܬ
1890 ܘܡܢ ܒܬܪ ܟܢ ܡܛܒܥܬܐ ܐܢܓܠܝܣܝܬܐ ܫܢܬ 1932ܡ.

16_ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܥܕܬܢܝܐ ܕܦܛܪ̈ܝܪܟܐ:

ܡܟܠܗ ܡܢ ܡܣܘܪܝܢ ܠܐܪ̈ܡܝܐ ܕܡܣܝܟܐ ܡܢܗ ܒܗܠܝܢ ܕܡܠܠܐ
ܠܗܘܐ ܟܬܒܐ ܘܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܡܫܬܟܚܝܢ ܕܒܡܠܬܐ. ܘܡܟܠܗ ܒܪܝܫ ܐܠܗܐ
ܦܐܬܝܢ ܒܥܠܡܐ ܘܡܢ ܣܘܪܝܐ. ܘܣܡܡ ܠܗ ܡܐܪ̈ܝܐ ܘܗܘܦܟ ܠܡܘܟܬܒܐ
ܟܬܒܐ. ܐܬܐ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܕܐܪ̈ܡܝܐ: ܕܡ ܡܢܒ ܒܥܕ̈ܢܐ ܘܕܡܫܠܐ ܠܗܘܢ
ܠܗܘܢ ܡܢ ܟܬܒܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܘܐܦܣܗ ܠܗܘܢ ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ. ܡܟܬܒܢܘ̈ܬܐ ܘܐܢ̈ܫܐ
ܘܡܢܐ ܕܟܠܗ ܡܣܬܐܡܐ ܘܡܠܟܘ̈ܗܝ ܘܡܠܟܐ ܘܢܒܝܐ. ܘܦܪ̈ܣܝܐ ܘܡܕ̈ܝܐ
ܡܠܟܐ ܘܦܛܪ̈ܝܪܟܐ ܕܪ̈ܘܡܝܐ ܘܡܕ̈ܝܐ ܘܕܪܗܘܡܝܐ ܘܟܬܒܐ ܡܫܬܟܚܝܢ ܘܡܟܬܒܢܐ.
ܦܐܬܘܗܝ 522 ܐܝܟ ܠܗ ܫܢܬܐ ܠܡܦܩܐ ܒܠܫܢܐ ܘܦܪܘܣܝܐ
ܘܠܛܝܢܝܐ ܐܘܪܬܕܘܟܣܘ. ܦܪܣܗ ܡܛܒܥܬ ܒܘܒܘܪ ܘܡܟܠܗ ܟܠܐܝܬܐ
ܫܢܬ 1663. ܗܡ ܡܟܠܗ ܒܗܘ ܠܐܢܓܠܝܐ ܫܢܬ 1773. ܟܠܗܘܢ ܡܬܬܪܗ
ܘܡܢܐ ܐܠܗܐ ܘܐܬܐ ܫܢܬ 1890.

17_ ܥܕܬܐ ܕܡܪܬܝ:

ܘܗܘܐ ܒܪܛܠܝܐ ܘܠܗ ܡܫܘܚܬܐ ܕܢܗܝ ܒܢܝܢܐ. ܘܠܐ ܒܚܕ
ܐܝܟ ܢܦܩܐ ܡܫܝܚܝ̈ܐ ܗܘܘ. ܡܫܡܗ ܠܗܘܐ ܒܥܠܠܐ ܘܐܝܟ ܡܠܘܟܐ.
ܘܐܬܒܢܝ ܒܡܫܪܝܗ ܠܐܘܪܚܐ ܘܒܫܘܠܡܗ ܒܫܢܬܐ ܘܠܗ ܘܒܬܘܪܝܐ
ܘܢܗܪܐ. ܘܒܥܡܝܐ ܘܢܝܫܐ ܕܠܐ ܗܘ ܕܠܐ ܘܪܝܫܐ ܘܕܠܐ ܒܟܐ ܘܫܒܝܚܐ.
ܘܐܬܠܒܫ ܠܐܘܪܚܐ ܡܫܪܝܐ ܘܢܫܒܚܘܢ ܡܢ ܒܪܛܠܝܐ ܕܒܪܟܐ. ܘܩܪܝܗ
ܠܐܘܪܚܐ ܐܘܪܗܝ. ܒܢܝܐ ܘܫܠܡܐ ܘܐܬܪܐ ܕܡܫܘܬܐ. ܘܗܘܐ ܫܘܠܐ
ܒܪܛܠܝܘܬܗ ܘܡܠܘܟܐ. ܦܠܚܘܗܝ 352 .ܐܝܟ ܩܠܝܗ ܠܥܡܐ ܡܫܝܚܝܐ ܐ
ܗܘ ܕܢܝܫܐ ܕܡܫܘܚܬܐ ܘܪܝܫܐ ܘܐܒܐ ܘܡܠܟܐ ܘܢܫܒܚܘܢ ܘܐܬܪܐ ܕܡܫܚ.
ܘܐܬܥܒܕܘ ܘܒܫܘܠܡܗ ܒܥܠܡܐ ܕܠܫܡܝܐ ܐܬܪܐ. ܦܢܝܗ ܩܕܡܐ
ܡܢ ܐܒܘܢ ܡܬܪܓܡܢܐ ܫܢܬ 1922.

18- ܒܪܛܠܫ:

ܩܕܡܝܐ ܗܘ ܕܡܫܝܚ ܒܡܠܠܐ ܡܫܝܚܐ. ܒܢܐ ܒܪܝܫ ܒܫܢܬܐ
ܘܐܝܟ ܕܫܠܡ ܘܢܫܒܚ ܐܝܟ ܐܝܟܘ. ܘܗܘܐ ܒܫܘܠܡܗ ܠܥܡܐ ܕܬܪ
ܡܫܘܚܬܐ ܘܠܐ ܒܪܗ ܒܙܒܢܐ. ܐܝܟ ܒܪܗ ܠܥܡܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܗܘ ܕܢܝܫܐ
ܒܗܘ ܒܫܠܡܗ ܘܒܫܘܠܡܗ ܠܐܘܪܚܗ ܕܡܠܟܐ ܘܢܝܫܐ 1390 ܡܢ
ܘܒܥܠܡܐ. ܘܗܘܐ ܡܫܘܚ ܡܢ ܠܥܡܐ ܒܪܟܐ ܘܐܬܐ ܡܫܝܚܗ ܒܥܡܐ ܡܫܝܚܐ
ܡܫܘܚܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܗܘ ܘܐܝܟ ܒܪܛܠܫ. ܘܒܪܝܫܐ ܗܘܐ ܘܒܥܠܡܐ ܐ
ܘܐܒܐ ܘܢܝܫܐ ܗܘ ܘܦܐܝܫܘ ܘܐܬܪܐ ܦܢܝܗ ܩܕܡܐ.

19- ܟܪܡܠܫ:

ܒܗܘ ܠܒܠܐ ܕܒܪܛܠܫ ܠܐ ܐܝܟ ܐܝܟ ܐܡܪ ܕܟܠܐ. ܘܒܫܘܠܡܗ
ܘܐܬܒܢܝܘ ܘܒܫܘܠܡܗ ܡܫܝܚܐ ܐܘ ܠܗܘܢ ܒܢܝܐ ܘܒܠܬܐ ܕܪܝܫܐ
ܐܝܟ ܠܗ.

20 - ܥܕܬܐ ܕܡܫܘܒܚܬܐ ܫܡܘܢܝ:

ܐܬܚܕܬܬ ܕܝܪܐ ܘܬܘܪܨܐ ܡܢ ܫܢܬ 1279 ܠܝܘܢܝܐ ܒܥܕܢܗ ܕܡܦܪܝܢܐ ܡܝܟܐܝܠ ܕܒܝܬ ܐܘܪܗܝ ܡܫܢܝܐ: ܡܨܝܪ ܒܗ ܡܕܒܚܐ ܒܐܘܪܚܐ ܐ ܬܐܢܐ ܡܕܒܚܝܐ ܘܒܝܬ ܩܘܕܫܐ ܘܬܫܡܫܬܐ ܒܐܘܪܝܫܠܡ. ܘܐܡܬܝ ܪܘܫܡ ܕܗܢܐ. ܡܬܚܙܝܐ ܒܗܝ ܐܘܪܚܐ. ܘܐܦܠܐ ܒܥܕܢܐ. ܟܕ ܫܢܝܢ 257 ܫܢܝܢ ܘܐܬܚܕܬ ܒܐܪܡܢܝܐ ܫܢܬ 1895 ܥܠ ܐܝܕܝܐ ܕܩܘܪܕܝܐ ܘܒܝܬ ܘܐܬܚܪܒܬ ܘܐܬܒܢܝܬ ܕܡܢ ܒܬܪ ܐܝܠܝܢ ܒܝܕ ܕܐܪܥܐ ܕܐܘܪܗܝ.

21 - ܦܘܫܩ ܥܕܬܐ ܕܡܠܟܝܙܕܩ:

ܐܬܩܢܝܬ ܒܫܢܬ 1272 ܘܐܬܒܢܝܬ ܒܥܕܢܐ ܕܐܒܘܢܝܐ ܕܡܢ ܒܝܬܐ.

22 - ܦܘܫܩ ܥܕܬܐ ܕܩܘܪܝܩܘܣ ܕܒܠܝܬܘܢ ܡܠܘܝܐ.

ܐܬܒܢܝܬ ܕܒܝܬ ܘܐܬܚܪܒܬ ܡܢ ܐܚܪܢܐ ܒܫܢܬ ܕܐܬܬܩܢ ܫܢܬ 1273 ܒܫܢܬ ܥܠܝ ܕܐܪܐ ܠܐܒܘܢ ܐܒܘܢ ܒܪ ܡܫܝܚܐ ܒܪ ܐܒܘ ܐܦܪܝܡ ܕܒܪܝܫܝܬܐ ܐܝܟ ܐܬܩܢܝܬܐ ܕܡܬܩܢܝܢ ܘܡܬܚܪܒܝܢ ܘܒܢܝܢܝܢ. ܘܐܦܠܐ ܒܗ ܡܫܠܡܐ ܕܒܐܪܐ ܕܡܬܚܪܒ ܒܝܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܘܐܝܬ ܒܗ ܘܩܪܒ ܒܫܢܬܗ ܒܫܢܬ ܕܡܬܚܪܒ ܒܥܠ ܐܘܪܚܐ.

23 - ܥܕܬܐ ܕܐܠܥܙܪ:

ܐܦ ܗܝ ܐܬܒܢܝܬ ܘܐܬܚܪܒܬ ܕܒܝܬ ܫܡܫܐ ܐܝܟ ܐܬܩܢܝܬ ܒܐܘܪܚܐ ܒܐܪܥܐ ܡܢܝܢܐ.

24 - ܥܕܬܐ ܕܩܕܝܫܬܐ ܕܝܘܠܝܛܝ ܕܡܪܝ ܡܘܪܝܐ.

ܠܐܡܝܪܘܬܐ ܐܪܡܢܝܐ ܘܡܫܠܡܢܐ ܘܝܙܝܕܝܐ. ܐܦܠܐ ܡܢ ܒܢܝܢܐ ܠܣܘܪܝܝܐ.

25_ ܒܠܐܘܪܐ:

ܟܠܗ ܥܡܗ ܟܘܪܕܝܐ ܕܝܢܐ ܐܪܡܢܝܐ.

26_ ܟܠܐܒ ܘܫܠܘܬܐ:

ܘܣܒܐ ܕܫܠܝܐ ܒܪ ܫܡܥܘܢ ܡܟܠܐܝܠܘ ܐܘܪܚܐ ܒܘܪܟܝܐ ܠܣܘܪܝܝܐ ܘܟܠܗܘܢ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܥܡܡܐ.

27_ ܥܝܢܘܪܕ:

ܟܠܗ ܡܫܝܚܝܐ ܐܘܪܬ ܡܗܝܡܢܐ ܣܘܪܝܝܐ ܕܝܥܩܘܒܝܐ. ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܡܢ ܒܪ ܥܒܪܝ ܕܐܦܝܣ ܐܝܠܗܝܐ ܕܟܠܝ ܫܢܬ 560 ܝܘܢܝܐ. ܘܟܕ ܕܥܠ "ܕܟܬܒܘ ܡܕܝܢܬ ܐܘܪܗܝ ܘܐܫܬܘܕܥܬ ܘܩܘܡܐ ܐܦ ܡܕܝܢܐ ܕܡܚܐ ܫܘܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܬܘܒ ܒܫܠܡܐ. ܕܟܬܒܘ ܡܢ ܠܟܠ ܐ ܘܦܪܩܝ ܘܢܗܘܐ ܦܠܝܓ ܕܐܠܝ ܡܫܝܚܝܐ. ܘܥܡܪܐ ܘܟܘܬܪܐ ܐܡܪ: ܐܝܟ ܟܕ ܕܡܫܘ ܠܐܢܫܐ ܘܐܬܐ ܡܟܝܪܐ ܕܢܝܫܘܪܘܢ ܡܥܡܪܐ: ܡܫܬܥܐ ܕܟܪܐ ܢܫܦ ܡܢ ܡܬܥܡܪܝܢ ܗܘܐ ܘܐܬܐ ܕܚܣܘ ܥܡܪܬܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܡܟܝܪܐ ܗܘ. ܘܐܝܟ ܕܡܟܝܢ ܒܢܝܐ ܘܡܫܠܡܢܐ. ܡܢ ܟܠ ܟܢܫ ܘܟܠܗܘܢ ܕܠܐ ܒܢ ܡܢ ܥܡܡܐ ܘܣܘܪܝܝܐ. ܘܗܘܐ ܒܢ ܡܫܝܚܝܐ ܒܠܝ ܘܐܚܘܪܐ ܕܟܠܗ ܕܗܘܐ ܠܟܠܗ ܘܡܫܝܚܐ ܒܐܝܠܗ. ܐܟܠ ܡܢ ܡܠܗ ܠܗܘܢ ܕܟܠܗ ܟܠܬܐ ܘܒܐܬܪܗ 1032 ܡ ܐܠܟܐ ܡܫܬܐܠ ܒܟܠܗ ܘܡܫܘܐ ܒܐܝܢܐܝܬܗ ܘܕܟܐ ܐܝܕܐ ܘܟܠ 684 ܝܘܢܝܐ 1285 ܘܐܝܟ 146 ܥܘܗܕܐ. ܦܪܫܘ ܐܪܡܢܝܐ ܡܟܬܒܘ ܟܬܝܒܬ ܡܦܪܫܝܢ

ܕܚܝܡ ܐܝܬܝܐ ܘܐܝܟ ܡܢܝܢܗ 43 ܦܬܓܡܝܢ. ܘܡܬܒܥܐ ܠܛܒܥܬܐ ܫܢܬ
1932. ܘܡܬܢܝܐ ܒܟܬܒܐ ܡܬܚܫܚܝܢ: ܦܘܪܫ ܒܝܬ ܡܕܢܚܐ ܘܡܥܪܒܐ. ܟܬܒ ܘܡܢ
ܫܠܝܚܐ ܢܣܛܘܪ ܒܬܘܡܐ ܒܡܨܥܬܐ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܢܘܣܟܐ ܐܚܪܢܝܐ ܒܒܝܬ
ܟܬܒܐ ܓܘܐ ܒܡܕܢܚܝܐ (9998).

28 - ܟܬܒܐ ܕܡܫܐܠܢ ܘܦܢܝܢ ܕܦܓܪܐ.

ܟܬܒܐ، ܒܠܫ ܒܗ ܡܬܦܢܝܢ ܥܠ ܩܪܝܢܐ ܘܐܣܘܬܐ ܕܠܐ ܡܦܪܫ ܕܡܫܠܡܝܢ
ܐܣܝܘܬܐ. ܘܗܘܐ ܟܬܝܒ ܡܫܐܠܢܐ. ܐܝܟ.

29 - ܦܘܫܩ ܦܣܘܩܐ ܕܐܦܘܣܛܠ:

ܐܪܬܝܠܝܐ. ܘܐܒܘܢ ܗܘ. ܐܝܬ ܠܗ ܒܟܬܝܒܬܐ ܢܘܣܟܐ ܚܕ ܕܡܟܬܒ ܒܬܫܥܝܢ
ܘܐܪܒܥ ܕܐܪܒܥܡܐܐ ܒܟܠ ܡܫܘܚܬܐ ܫܢܬ 1640. ܐܬܚܒܝܬ ܒܡܪܕܝܢ
ܫܢܬ 1938.

30 - ܬܘܪܓܡ ܡܠܐ:

ܕܡܘܠܝܡ ܒܪ ܐܡܣܢܣ ܐܣܩܐ ܒܪܬܐܝܠ. ܡܬܚܒ ܒܗ ܠܡܬܪܓܡܐ ܕܐܘܪܗܝ
ܐܡܪ ܬܘܪܡ ܬܠܡܝܕܘܗܝ. ܕܟܠܗܘܢ ܩܪܐ ܡܢ ܡܠܟܘܬܗ. ܘܒܗܘܟܢ
ܐܝܟ ܕܡܢ ܒܪܝܫ ܒܡܘܕܥ.

31 - ܡܣܡܟܐ ܕܟܬܒܐ ܕܐܘܪܝܬܐ:

ܗܘ ܕܝܠܗ ܘܠܐ ܝܕܝܥ ܡܣܝܡܢܗ. ܐܝܟ ܡܣܘܝܡܐ 22 ܦܣܘܩܐ ܘܡܠܐ
190 ܦܬܓܡܝܢ ܦܣܝܩ ܠܦܘܬ ܝܘܡܐ ܘܐܢܫܝ ܕܢܬܐ. ܘܠܐ ܡܬܕܒܪܢܘܬܐ ܕܝܘܡ
ܘܐܝܬ ܒܗ ܡܢ ܪܒܝܐ «ܒܐܬܡܬܠܬܐ» ܐܝܬ ܠܗ ܢܘܣܟܐ ܒܠܘܕ. ܘܡܢ
ܡܠܘܫܐ ܕܡܣܬܟܡܪܐ ܠܟܠܗܝܢ ܘܒܟܬܒܝܢ ܘܦܬܓܡܘ ܘܡܢܟܝܢ ܘܒܪܝܬܐ
ܘܐܒܪܬܐ.

32 - ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܝܕܝܢܬܐ:

ܕܒܪܐ ܠܓܒܝ ܡܕܢܚܐ ܘܓܪܒܝܐ ܐܝܟ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܘܚܡܫܐ ܡܝܠ
ܡܢ ܠܘܬ ܫ̈ܢܝܐ ܕܟܬܒܐ. ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ. ܘܐܝܬܝܗ ܘܡܫܝܚܝܐ
ܒܝܘܡܐ ܘܐܬܪ̈ܘܬܐ ܘܡܫܝܚܝܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܕܝܢ̈ܬܐ ܡܢ ܕܐܬܘܪܝܐ
ܘܪܡܬܐ ܘܫܡܗ ܒܝܘܡܐ ܕܐܬܘܪ ܘܗܠܐ ܠܟܠܗ. ܘܐܪܐ ܒܗ ܕܐ
ܠܥ̈ܕܬܐ ܘܫܡܗ ܙܒܢ ܕܐܬܡܢܝܢܐ ܡܢ ܒ̈ܢܝ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܕܐܬܪܡܝܬ
ܡܕܝܢܬܐ. ܘܥܕ̈ܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܗܘܝܐ 96 ܫ̈ܢܐ ܕܐܬܒܢܝܬ ܘܐܝܬ ܒܗ
ܥ̈ܕܬܐ. ܘܡܘܬܒ ܕܝܪܐ ܘܐܝܬܐ ܕܐܬܒܢܝܬ ܘܥܠܬܐ ܘܕܝܪܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܘܒܗ ܐܝܬ ܒܡܡܫܟܢܘܬܐ ܕܐܬܒܢܝ ܕܝܠܗ ܘܒܟܠ ܠܒܝܬܐ
ܘܒܡܫܝܚܝܘ. ܘܐܬܡܢܥ ܒܡܕܝܢܬܐ ܡܢܗ ܒܥܕܬܗ ܘܒܝܬ ܒܥܕܬܐ
ܘܒܡܕܝܢܬܐ ܐܝܬ ܠܘܬܗ ܘܕܪ̈ܬܐ. ܘܒܗܝ ܕܐܬܡܢܝܐ ܠܐܘܪܚܐ ܗܘ
ܘܡܢ ܠܗ ܒܝܬ ܐܪ 60 ܫ̈ܢܐ. ܘܡܫܝܚܝܐ ܡܫܡܫܢܐ ܠܥܕܬܐ. ܘܡܕܝܢܬܐ
ܘܕܐܬܒܢܝܬ ܒܝܕ ܦܛܪܝܪܟܐ. ܟܕ ܒܗ ܕܝܪܐ ܒܫܢܬ 1277 ܡܫܝܚܐ
305 ܫ̈ܢܐ. ܘܒܗ ܕܝܪܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܒܢܝܘ ܕܐܬܡ̈ܢܐ ܡܕܝܢܬܗܘܢ:
ܐܝܟ ܡܫܝܚ ܕܒܝܬ ܘܪܕܐ. ܘܡܫܝܚܐ ܘܐܬܡܢܝܐ. ܘܡܫܝܚܝܐ ܘܕܝܠܗ
ܡܕܝܢܬܐ ܠܐܬܘܪܝܐ ܘܥܕ̈ܬܗܘܢ 160 ܘܕܐܬܡܢܝܘ ܘܒܡܫܝܚܝܬܐ ܡܫܝܚܝܬܐ.

ܐܦ ܡܕܝܢܬܐ ܕܝܠܗ ܐܝܬ ܒܗ ܣ̈ܦܪܐ ܡܢ ܟܬܒ̈ܐ ܕܡܫܝܚܝܬܐ: ܒܪܡ ܠܐ ܡܫܬܟܚ
ܡܢ ܫ̈ܢܐ ܡܫܝܚܝܐ. ܘܠܐ ܡܫܬܟܚ ܐܦ ܐܢܫ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܐܘ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܕܐ
ܠܡܕܒܪܢܘܬܐ. ܐܝܟ ܐܝܟ ܠܘܬ ܠܡܫܝܚܐ ܒܡܫܝܚܝܘ ܘܒܡܕܒܪܢܘܬܗ ܐܦ
ܘܐܬܡܢܝܘ ܡܫܝܚܝܐ ܐܬܡܫܚ ܡܟܬܒ ܕܡܕܝܢܬܐ ܫܢܬ 1877.
ܘܦܬܚ ܡܫܝܚܐ ܒܪܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܡܕܝܢܬܐ ܘܡܫܝܚܝܬܐ. ܘܐܬܒܢܝ
ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܦܬܚܗ ܒܝܬ ܕܝܪܐ ܘܐܝܬܐ ܕܐܬܡܢܝܢ ܕܝܪܐ
ܘܡܫܝܚܐ ܡܫܝܚ ܘܡܕܝܢ ܫܢܬ 1919. ܘܡܫܝܚ ܗܘ ܡܢ ܠܘܬ ܡܕܝܢܬܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܢ ܡܕܒܪܢܘܬ ܠܐ ܐܬܡܢܝܘ ܡܫܝܚܝܐ ܘܗܘ ܘܠܘܬ ܐܘܪܗܝ
ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܐܬܪ. ܟܕ ܒܗ ܫܢܬ 1282 ܦܘܠܐ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܘܐܬܡܢܝܘ ܒܡܫܝܚܐ ܡܫܝܚܝܐ ܘܦܬܚܗ ܒܗ.

33_ ܐܣܛܦܘܪܐ:

ܕܡܢ ܩܘܪܝܐ: ܡܛܪܦܘܠܝܛܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܘܡܦܫܩܢ ܦܘܫܩܐ ܠܐܠܟܣܢܕܪܘܣ. ܒܥܠܡܐ
ܕܡܕܢܚܐ ܠܗ ܡܪܕܝܬܐ ܘܡܠܟܘ ܡܢܗܘܢ ܒܪܡܫܐ. ܗܘ ܕܡܢ
ܘܡܢ ܩܘܪܝܐ: ܐܝܬܝܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܪܘܬܐ ܠܟܠܗܘܢ، ܐܝܬܘܗܝ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ
ܕܐܬܪܐ ܐܚܪܢܐ ܘܒܬܪ ܟܢ ܐܬܘ. ܡܦܫܩ ܘܡܢ ܫܢܬ 1282 ܐܣܛܦܘܪܐ
ܘܩܕܡ ܢܦܫܗܘܢ ܐܝܟ ܗܘ ܘܩܕܡ ܘܡܠܝܛܐ ܠܗܘܪܐ. ܘܐܝܬ ܠܗ ܠܗܘܢܐ
ܠܐܦܣܩܐ ܘܒܗܘܢ ܩܢܐ ܒܢܘܪܐ ܘܕܝܢܐ ܒ 29 ܒܬܫܪܝܢ ܐܚܪܝܐ ܫܢܬ 1283.

34_ ܛܘܪܐ ܡܩܕܫܐ:

ܠܡܥܠܐ ܡܢ ܘܐܝܬ ܒܗ ܒܡܕܢܚ ܩܘܩܝܐ 40 ܦܬܝܐ ܠܐܠ ܛܘܪܢܐ
ܘܐܠܝܢ ܡܢܗܘܢ ܘܡܛܠܝܐ ܘܒܪܝܬܐ ܘܐܘܪܚܐ ܘܒܐܝܕܐ ܘܡܠܟܐ ܘܩܕܡ
ܐܘܪܚܬܐ. ܘܐܬܪܐ ܠܐܠܦܝܢ ܡܢܗܘܢ. ܐܝܬ ܠܗ ܢܘܗܪܐ ܒܡܘܬܒܗ -
ܦܠܚܘ ܐܘܟܝܬ ܫܢܬ 1605 ܦܪܘ ܠܗ ܘܡܢܐ ܠܡܘ ܡܢܗ ܒܫܘܠܛܢܐ
ܐܘܪܚܬܐ ܘܡܕܝܢܬܐ ܘܐܬܪܐ ܘܐܬܒܢܝ ܒܥܠܡܐ ܒܡܕܝܢܬܐ ܦܪܘܩܗ ܒܝ
ܫܢܬ 1897.

35_ ܒܪܬܐ ܐܒܘܪܐ:

ܡܛܠ ܦܘܫܩ ܡܢܗܘܢ. ܡܦܫܩ ܒܠܫܢܗ ܘܠܐܝܬ ܐܝܟ ܒܗ.

36_ ܛܘܪܐ ܕܐܝܙܠܐ ܘܕܐܘܪܗܝ:

ܡܬܩܪܝܐ ܒܫܡܗ ܐܝܟ ܘܦܫܩܘܢܝ ܒܝܬܐ ܘܐܬܪܐ ܘܒܫܠܡܐ ܕܢܢ
ܘܦܘܫܩܘܢܐ. ܘܐܝܟ ܘܕܒܪ ܒܡܫܟܢܘܗܝ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܒܝ ܗܘܠܢ
ܡܐܡܪܐ ܘܡܘܩܕܫܐ ܒܪܬܐ ܘܠܐ ܐܬܡܢܥ ܡܢܗܘܢ ܐܠܐ ܒܪܬܐ ܘܒܗܘܢ
ܦܘܫܩܐ ܠܡܪܘܬ. ܒܪ ܟܬܒܐ ܡܢܗܘܢ ܗܘܐ ܐܘܪܚܐ ܘܡܢܗ ܗܘܐ ܒܦܘܫܩܐ
ܘܡܫܝܚ ܒܝ ܪܘܚܐ ܘܒܫܠܡܐ ܡܡܘܪܐ ܗܘ ܘܡܢ ܐܝܬܐ ܠ
ܡܦܫܩܗܘܢ ܘܩܕܡ ܒܗ ܢܘܗܪܗ. ܡܛܠ ܒܠܚܘܕ ܐܘܪܗܝ ܘܩܢܐ ܒܡܫܝܚܘܬܗ.

ܠܐ ܕ ܒܡܘܬܒܐ ܘܐܠܗܘܬܗ ܘܟܠܠܗ ܘܢܗܪ. ܘܚܠܘܦܝܗ ܠܐܢܫܐ ܘ

ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܩܕܡܘܗܝ ܟܕ ܡܢܗܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܘܫܡܥ ܠܗ. ܘܐܡܠܘܗܝ ܢܦܫ

ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܫܠܐ ܕܪܘܚܢܐ ܕܡܕܒܪܢܐ. ܐܝܟ ܠܗ ܕܡܫܡܫܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ

ܕܟܠܗ ܠܐܦ ܟܗܢܐ ܘܠܗܡܢܘܬܐ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܟܠ ܐܢܫܐ ܟܠܐ ܠܗ ܠܐܘܪܫܠܡ

ܘܩܢܝܢܐ ܡܘܬܒܐ ܘܫܠܝܚܐ ܘܫܪܝܪܐ. ܘܡܫܡܫܢܘ ܡܘܬܒܐ ܠܗܕܐ. ܗܟܢܐ

ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܫܐ ܘܕܡܘܬܐ ܠܗܘܢ. ܦܠܐܛܘܢ ܘܕܝܢ ܘܡܘܬܒܐ ܐܦܠܐ

ܘܡܘܕܝܢ ܒܫܡܝܐ ܘܐܦ. ܘܐܘܡܢܐ ܒܫܡܝܐ ܘܪܘܚܐ ܒܩܕܝܫܘ ܐܘܪܗܝ

ܘܫܡܗ ܒܗܝܟܠܐ ܘܠܘܬܗ ܐܦܝܣܩܘܦܐ. ܘܡܢ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܐܝ ܐܠܐ ܐܝܟ

ܠܗܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܐܝܟ ܠܗ ܡܫܡܠܝܢܐ ܠܗܕܐ ܕܩܕܝܡ ܘܢܦܩ ܡܢ ܡܢ

ܕܘܟܝܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܘܟܕ ܢܦܩ ܠܗ ܡܩܕܫ ܡܢ ܫܡܫܐ ܡܝܬܝܐ. ܘܫܪܪܐ

ܘܡܘܬܒܐ. ܘܫܡܫ ܠܗ ܒܐܬܪܘܬܐ ܘܡܫܡܫܢܘܬܐ ܒܗܝܟܠܐ ܠܗܕܐ

ܘܡܘܬܒܐ ܕܗܕܐ: ܗܘܐ ܘܐܝܟ ܠܟܗܢܐ ܟܠܐ ܫܡܫܐ ܟܕ ܚܝܡ

ܕܫܡܠܐ ܘܩܕܝܫܐ ܒܫܘܒ ܘܫܘܪܝܐ. ܘܟܠ ܕܒܗ ܘܫܡܫܢ ܫܡܥ ܕܟܠܐ

ܡܫܡܫ ܒܟܗܢܐ ܗܟܢܐ ܠܫܠܡܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܘܫܠܡܐ. ܘܫܡܥܐ ܘܟܠܗ

ܡܫܡܫܢܘ ܘܫܡܠܝܢ ܟܕܝܢܐ ܘܡܫܡܠܝܢܐ ܘܟܠܗܘܢ ܕܫܠܝܡ ܡܢ ܟܠ

ܘܠܗܘܢ ܒܩܕܝܫܘܬܐ ܘܡܘܬܒܐ ܒܫܠܡܐ.

ܢܝܫܢ ܫܠܡܐ ܘܪܘܚܐ ܘܫܠܡܐ ܡܫܡܠܝܢ ܡܢ ܟܠ ܕܒܗ ܘܫܡܥ ܘܡܘܬܒܐ

ܕܟܠܐ ܕܝܢܐ ܫܡܥ ܠܟܠ ܠܫܡܫܐ ܡܢ ܠܐܟܠ ܐܦ ܐܘܕܝ ܡܢ

ܡܫܡܠܝܢ ܫܡܫܐ ܘܐܝܟ ܘܡܘܬܒܐ. ܐܦ ܕܒܗ ܡܢ ܒܟܗܢܐ ܫܠܡܐ

ܢܝܫܢ ܫܡܥ ܠܗ ܕܫܡܠܝܢ ܗܘܢ ܘܡܫܡܫܢ ܫܡܥ ܠܗ

ܘܫܠܝܡ. ܐܝܟ ܠܗ ܘܟܠ ܘܡܫܡܠܝܢ ܫܠܝܡ ܘܫܡܫܢ

ܘܟܠ ܫܡܫܐ ܘܫܡܠܝܢ ܘܐܦ ܠܐܟܠ ܘܡܘܬܒܐ ܘܫܡܠܝܢ

ܡܘܬܒܐ ܘܟܠ ܡܫܡܫܢ ܐܝܟ ܘܫܡܥ ܠܗܕܐ ܡܢ ܫܡܫܐ

ܘܫܠܡ ܒܗ ܫܠܡܐ.

\+ ܡܫܡܠܝܢ ܡܫܡܫܢ ܘܡܘܬܒܐ 4.6.1986

dur. Bu ruhla dinleyicilerine sayısız ögütler bırakmıştır.
Bu ögrenim sevgisi, onu birçok yararlı eserler yazmaga sürükledi. Zamanımızın bilginleri de eserlerine saygı duymaktadırlar. Onun soyundan gelen biz Süryaniler'e felsefe, tabiat bilgisi, kanun, ilâhiyat, gramer kuralları, mantık, tarih, tıp, şiir ve edebiyat gibi ilim kollarını içine alan eserleriyle degeri biçilemiyecek bir hazine ve mukayese edilmiyecek bir miras bırakmıştır. Şu anda bunlardan ayrı ayrı ve ayrıntılı şekilde bahsetme fırsatını bulamıyoruz.

Türkçeye çeviren:
P. Sabo ISIK

plarını dinklemek için yariş edercesine giderlerdi. Böylelikle dogunun üç Katolikosları Denha, Yabalaha ve Makicha tarafından çok sevilir, sayılırdı. Bagdat'a girişini törenlerle karşılarlardı. Ona kilise giyimi ve diger ruhani eşyalar hediye ederlerdi. Bizim ve kendi cemaatları önünde onu şerefle övmekten geri kalmıyarak "bunun gibisine sahip olan millete ne mutlu!" derlerdi. Bar 'Ibroyo vefat ettigi zaman Katolikos Yeb-Alaha ve mıtranları da hazır bulundular. Kimsenin sokaga çıkmamasını ve dükkânları açmamasını katolikos emretmişti. Kendisi, mıtranları, kilise yöneticileri, bütün Süryani, Ermeni ve Rum cemaatları cenaze merasiminde hazır bulunmuşlardı. Bir baba ve kardeş gibi cenaze namazını kıldılar ve gereken duaları okudular. Bu dostluk ve samimiyeti yalnız ona karşı degil, aynı şekilde cemaatımıza da gösterirlerdi. Kendi yazdıgı tarih kitabında Katolikos Mor Yeb-Alaha söyledigi gibi: "Ne mutlu sulh edicilere, çünkü onlar Allah'ın ogulları çagırılacaklardır." Matta 5.9.

5. Bilim Sevgisi:

Bütün hayatı ögrenim meydanı idi. YEVNO (Güvercin) adlı kitabının 4. Bölüm başlangıcında diyor ki: "Çocuklugumdanberi bilgiye aşik oldum." Hayatının son nefesine kadar okuma, yazma ve teliften yorulmadı. Kitaplarını okuyup dikkatle inceliyenler, bilgi alanındaki büyük emegini, mantıgını, çalışkanlıgını ve konuşma kabiliyetini iyice anlarlar. Ögrenimde ne derecede hikmete kavuştugunu ve parladıgını, bu kuvvetli hikmetle içte ve dışta nekadar meşhur oldugunu takdir ederler. Tanınmış bir Islâm bilgini, Marage'de büyük bir Islâm toplulugu huzurunda dedi ki: "Mafiryono'dan bir sorunun cevabını duydugumda, Aristoteles'ten bir hikmet duymuş gibi kendimi his ediyorum." Yabancılardan kaynaklanan mantıkla yapılan araştırmalar için degil, tersine her türlü düşünceyi yeniden meydana çıkarmak ve tefsir etmek için çalışırdı. Yabancı ve ruhi ögretiler hakkında özetle şu ifadelerde bulunmuştur: "Ruh kendisine yazdırmadıkça, ruh sırlarını yazdıgını iddia eden kimse, ses çıkaran bakır veya öten zil gibidir. Çünkü cevaplarına ruh tatlılıgını karıştırmaz. Fakat ruhun sırlarını ruhtan ögrenenin sözlerinden, her türlü hoşnutluk duyulur. Konuşmaları da dinliyenlerin yüreklerinden her kederi atar." Işte Ithikun ve Yevno gibi kültür kitaplarında parlayan ruh bu-

nürdü. Onu ermişlik derecesine yücelten faziletlerinden biri de budur. "Eger kâmil olmak istersen, git neyin varsa sat ve fakirlere ver, göklerde hazinen olacaktır ve benim ardımca yürü." Matta 19.21.

3. Parlayışı:
Ondaki fazilet, bilgi üstünlügü ve tıp dalındaki tecrübesi, zamanın kıralları, tanınmış iç ve dış şahsiyetlerin yanında parlamasını ve meşhur olmasını saglamıştı. Tatar kıralları Hulaku, onun oglu Abaka ve Abaka oglu Ahmet'in yanında büyük bir saygıya nail olmuştu. Bazen de hekim olarak yardımda bulunurdu. Başkalarına kapalı tutulan yollar, ona ve refakatındakilere daima açıtı. Kırallar kıralı Ahmet'in meclisinde bulundu. Onu tebrik etti ve bereket duaları okudu. Bu esnada azametine Rahip Şemun ve Rum kalesinden kırallar Hulaku'nun yanında bulunan başka bir doktor da hizmet ediyorlardı. Kıral, kıraliçeler ve aileleri tarafından çok sevilirdi. Nam kazanarak çok parlamıştı. Bagdat, Musul, Kafkasya ve Merege'den ona sayısız hadiyeler veriliyordu. Onun sayesinde halkımiz yücelik, saygı ve büyük yardım kazanmıştı. Kırallar yanındaki şan ve şerefi sayesinde, onlardan hem kendi ve hemde zamanın patrikleri için meşhur fermanlar almıştı. Bu nedenle cemaatın büyük saygı ve takdirini kazanmıstı. Bulundaugu her yerde yanına gidilir, büyük saygı gösterilir ve sözünü dinlerlerdi.

4. Sulh ve Dogruluk Sevgisi:
Bar 'Ibroyo'nun dogruluk sevgisi, onun çok sayıdaki ilâhi araştırmalarından anlaşılır. Incil'in gerçegine dayanarak yanlış inançları meydana çıkardı ve dogru iman ögretimini yeniden gösterdi. Onun ve diger tanınmış şahsiyetlerin gördükleri eksiklikleri açıklamaktan çekinmedigi gibi, zamanındaki kilise ile ilgili degişik fikirlerin sahte olup olmadıklarını açıklamaktan çekinmezdi. Kilisenin içinde sulh ve selâmeti temin etmek bölücülügün aci yarasınu tedavi usûlunu ve pederi ögütleri daima tekrar ederdi: "Imanı sarsan yenilik, bölücülüktür. Fakat onu kalkındıran ve kiliseyi barıştıran yenilik, büyük hizmettir." Çalışkan çiftçi gibi tanınmış bagda çalıştı ve emeginin tatlı ürünlerini toplamagı başardı. Degişik milletlere ve onların kilise idarecilerine büyük sevgisi vardı. Diger memleketlere yaptıgı ziyaretler sırasında, diger cemaatlar da kıldıgı ayine katılmak ve hita-

liklerini ve taşıdıgı vasıfları, bu küçük yerimiz kapsamaya yetmez. Fakat okuyucuların yararı ve onun izinden yürüyebilmek için örnek vermek gayesiyle vasıflarının bazılarını burada hatırlatıyorum

1. Çalışkanlıgı:
Birçok kimselerin bildigi gibi Mor Grigorios Yahanun yalnız bilgin olmayıp aynı zamanda faaliyet adamı idi. Sayısız göçleri, ziyaretleri, inşaatları ve bize bıraktıgı eserler bunu ispatlamaktadır. O zaman Mafiryanlık bölgesi Nusaybin'den dogu ve aşagı Mezopotamya taraflarına, Iran ve Kafkasya'ya kadar uzanıyordu. On abraşiyeye ayrılıyordu: 1. Mor Mette ve Beth-Sayda, 2. Bagdat, 3. Beth-Raman, 4. Beth-Nuhadre, 5. Azerbeycan, 6. Tebriz, 7. Sincar, 8. Nusaybin ve Arabistan, 9. Cudi Ceziresi, 10. Erbil.

Bu abraşiyeleri aralıksız olarak şahsen ziyaret ederdi. Birçok agır görevleri de yazı yoluyla çözerdi. Ziyaretleri sırasında cemaatın sıkıntılarını azaltmaga, davalarını çözmege ve kilise içindeki eksiklikleri gidermege çalışırdı. Kiliseler ve gerekli odaların inşaatları gibi. Bilinen inşaatlarından bazıları: A. Halep Metropolitligi zamanında ve sıkıntılı bir dönemde kilise bitişiginde yaptırdıgı büyük han, B. Marage'de büyük kilise ve misafir odaları inşaatı, C. Tebriz'de kilise inşaatının tamamlanması, misafir odaları, metropolitlik merkezi, yazlık ve kışlık binalar, D. Marangoz oglu Şehit Mor Yahanun Manastırı kilisesinin çok güzel resimlerle süslenmesi. Mumin Kıraliçe Haspina Hatun'un Istanbul'dan babasının yanından Tebriz Kilisesi için getirttigi ressamlardan birini getirtip kiliseyi süslemişti.

2. Mütevazilik ve Gönüllü Yoksulluk:
Mor Grigorios mütevaziligin ve gönüllü yoksullugun örnegi idi. Onda para sevgisi yoktu. Sadece elçilik hayatı yaşardı. Kardeşi Safı "kırk yıl eline altun veya para aldıgını görmedim." diyor. Bereket almak için müminlerin bazen eline sıkıştırmak istedikleri parayı almazdı. Onlar da parayı önüne bırakırlardı. Şakirlerinden biri gelip onları önünden alıncaya kadar para orada kalırdı. Şakirdine "Gel, bunları önümden al!" derdi. Bazıları elini öptükleri zaman parayı oturdugu kilimin altına koymayı adet edinmişlerdi. Bir yere gittiginde kilimi kaldırırlar ve altında büyük miktarda para bulurlardı. Bir miktar para toplandıgını ögrenince onları nereye, nasıl harcayacagını düşü-

güzelligi, bir kısmı da onu çalışma örnegi ve fazilet sahibi olarak tanımladılar. Onun fazilet dolu çalışmalarını, hayrete şayan işlerini, iyiligi, sulh sevgisi, yumuşaklıgı, itaatı, tatlı konuşması ve büyüklügünü yazmaga hiçbir kuvvet yetmez. Bu meziyetlerin hepsi, yazdıgı kitapların sahifelerine anlayışla bakanlara parlak nur gibi açıkça görünmektedir.

Imanlı ve tanınmış bir aileden 1226 yılında Malatya'da dogdu. Vaftizde Yahanun ismini aldı. Çocuklugundanberi Süryanice, Arapça ve Yunanca dilleri ile Kutsal Kitaplar Bilgisi, teologi ve tıp dallarında egitim gördü. Onsekiz yaşını bitirmeden önce, 1243 yılında Malatya'yı harabeye çeviren Tatarlar'dan kaçarak babası ve kardeşleri ile Antakya'ya yerleşti. Antakya'da iken, dünyadaki kargaşalıklar nedeniyle, kendini ibadete adadı. Bir yıl müddetle civardaki manastırlardan birine çekildi. Ondan sonra logik ve tıp tahsilini tamamlamak üzere Saliba adında bir arkadaşıyla, Şam'a baglı Tripolis Şehri'ne, Dogu Süryanilerinden Yakup adında bir bilginin yanına gitti. Patrik Mor Ignatios Davut onu Tripolis'ten çagırarak 14 Eylül 1246 da Malatya civarındaki Gubus Kasabası Episkoposluguna takdis etti. Bir yıl sonra Lakbın Episkoposluguna atandı. Beş yıl müddetle abraşiyeyi dirayet ve çalışkanlıkla yönetti. Patrik Mor Diyonosios Ahrun, onu babasının ve kardeşlerinin ikamet ettikleri Halep Metropolitligine tayin etti. Patrik Mor Ignatios Yeşu ve Kutsal Sınnedos kararıyla Dogu Mafiryanlıgına seçildi. 15. Ocak 1264 te Kilikya'nın Bosis Şehrindeki kilisemizde mafiryanlıga resmedildi. Resamet töreninde Kilikya Kıralı Heytum ve ogulları, hükümet yetkilileri, Episkoposlar, bilginler ve büyük halk toplulugu hazır bulundular. Yeni Mafiryan, başkâhinlik hakkında "Beni yarattın ve üzerime elini koydun. Mezmur 138'' konulu çok tesirli bir konuşma yaptı.

O sıkıntılı devirde uyanıklık ve çalışkanlıkla doguda 22 yıl mafiryanlık yaptı. Büyük abraşiyeyi ziyaret amacıyla bir taraftan bir tarafa koştu. Rabbının çagrısına ve bu hayattan intikaline kadar kiliselerin ruhani ve idari ihtiyaçlarını karşıladı. 30. temmuz 1286 salı günü, sonsuz sevgisinin hoşnutlugu içinde Allah'in rahmetine kavuştu. Büyük eserleriyle ARAMLILIGE, degeri biçilemiyecek bir miras bırakmıştır. Kültür dünyasında, Nardin yagından daha hoş kokan büyük bir isim yapmıştır. Onun özel-

mıştır. Ilimler arasinda onu minare gibi yüceltti.
Ünlü bir soyun iyi bir agacından filizlendi. Süryani Halkımızın üzerine parlak alın ve aydın bir yüzle dogmuştur. Iyi tabiatlı, güzel huylu ve bütün faziletleri aşan şansa kavuştu. Mafıryanlık gorevi ile birlikte her iyilige ve her üstünlüge koştu. sıkıntılarda kuvvetli, zorluklarda galip ve bütün görevlerde başarılı idi.
Allah'in evini inşa etmek, iyilik etmek, bilgi kazanmak, yararlı kitap yazmak, batıl inançları yıkmak, gerçegi ispatlamak, millete dogru yolu göstermek ve yetenekli rahipleri episkoposluga yüceltmekten başka bir düşüncesi yoktu. Kitabı Mukaddes ve teologide derece, degişik bilgi dallarında ihtisas sahibi, dini ve medeni kanunlarda bilgi üstünlügü, kanun karanlıklarını göstermekte, gramerde büyük yer, derin dil bilgisi, mantık ve meth ustalıgı, tarihi yazılarında gerçeklik, felsefede büyük başarı, tıp dalında hedefe varış, teknik ve tabiat bilimlerinin çeşitli dallarında tarif edilemiyecek derecede tanınmışlık. Zira hiç kimsenin erişemiyecegi bir yükseklige erişmişti. Dahiliye ile ilgili ögretimi geniş derece, eşsiz gayret ve örnek düşüncelerle ögrenimi zengin kaynak, kuvvetli izah, mükemmel fikir, tatlı telafüz, düzgün beste ve kesin hareketlerle süslemiştir. Kitaplar yazdı, hayret ettirdi, hoşlandırdı, dürüstlük yollarını gösterdi ve çogunda son hedefe vardı. ESERLERI, BÜYÜK DENIZLERDEKI UÇSUZ VE BUCAKSIZ SU DALGALARINA BENZER."

ABULFARAÇ BAR 'IBROYO ADLANDIRILAN MALATYA'LI AHRUN OGLU DOGU MAFIRYANI MOR GRIGORIYOS YUHANUN

Yazan: R. Yuhanun Dolapönü
(Jerusalem/Kudüs, 1926)

"Asrının biricik kişiligi odur. Yüceligi ve taşıdıgı özellikler hakkında bütün ünlü şahsiyetler, tecrübeli bilginler her diverde aynı fikirde idiler. Birçokları hakkında yazdıklarında ve konuştuklarında onu türlü türlü övgülerle taçlandırdılar. Bazıları onu bilginlerin kıralı ve büyük ögretmenlerin üstadı, başkaları zamanının biricik şahsiyeti ve şairlerin aynası, digerleri hikmetlilerin iftihar kaynagı ve yazarların

Dogu, batı, kuzey ve güney bilginlerinin onunla iftihar ettikleri; çeşitli kültür eserlerini severek saygı duydukları ve onları kendi dillerine çevirerek yayınladıkları BAR 'IBROYO KIMDIR?

Onun hakkında yazanlar, bilgi ve kültür alanındaki çalışmalarını geregi gibi takdir edenler çoktur. Bazıları soyu hakkında yanlış yazarak onu Ibrani olarak gösterdiler. Bar 'Ibroyo' nun bir şiirinde, kenki şahsı hakkındaki gerçek ifadesini okuyalım:

> "Mademki Rab kendini Samiriye'li adlandırdı.
> Sen de Ibrani oglu çagrılmaktan utanma.
> Bu tesmiye Firat'i veya nehri kasdeder,
> Çirkin bir inancin veya dini degildir.

Vefatının 700. Yıldönümü nedeniyle Süryani Kilisesi bütün abraşiyelerde bu yıl törenler düzenliyecektir. Özellikle kabrinin bulundugu Musul'daki Mor Matay Manastırında, Şam ve Halep'te büyük törenlerin düzenlenmesini kilisemizin kutsal Sınndosu kararlaştırmıştar.

Orta Avrupa Abraşiyesinde ve Özellikle onun adı ile kurulan matbaanın bulundugu Süryani Mor Efrem Manastırmuzda kültür törenleri yapılacaktır. Onun hakkında uygun konuşmalar yapılacak ve faaliyetleri geregi gibi övülerek anılacaktır. Bar 'Ibroyo hakkında yanlış bilgiler verilmemesi için sayın okuyucularımuza bu dergide kısa ca bilgiler yayınlamayı uygun gördük. Onun hakkında yazan devrimizin iki büyük bilginine dayanıyoruz, Birisi, rahmetli Metropolit Yahanun Dolapönü'dür. Digeri, YOGUN MÜCEVHERLER adlı eserinde Bar 'Ibroyo'nun şahsı ve eserleri hakkında geniş bilgiler veren rahmetli Patrik Mor Ignatios · I. Efrem Barsom'dur. Patrik Efrem'in bu büyük bilginimizi nasıl methettigini okuyalım:

BAR 'IBROYO

"Allah'in alametlerinden biri, kullarının başı, asırların sevgilisi, dünyanın büyük mucizelerinden biri. Dogunun büyük filozof ve teologlarından ve şüphesiz dünyanın hikmet sahiplerinden biri. Milletimizin tacı, tanınmış ve hayrete şayan ataların atası. Allah onu büyük anlayış, hayret edilecek aydınlık, parlak bilgi, derin düşünce, sarih dil ve güzel konuşma kabiliyetleri ile yogurmuştur. Bu kabiliyetlerden kendisine en büyük payı ayır-

Bar - Hebreaus

1286 - 1986

5 - 6. Juli 1986

St. Ephrem - Klooster
Holland

BAR HEBRAEUS - VERLAG/HOLLAND